

NAZIAI SUJUDINO KELIAS EUROPOS VALSTYBES

HITLERIS REIKALAUJA ATIDUOTI KOLONIJAS

SAVO KALBOJ GRUMOJO
AUSTRIJAI IR ČEKO-
SLOVAKIJAI

Anglijos Reakcionieriai Atsikra-
tė Edeno ir Pereina į Muso-
linio, Hitlerio Lagerį

BERLINAS.—Adolfas Hitle-
ris, Vokietijos diktatorius, savo
kalboj Reichstage vasario 20
dieną pareikalavo, kad pasaulis
pripažintų naziam Austriją,
taipgi, kad duotų jam laisvę Eu-
ropoj ir sugrąžintų visas per Di-
dijį karą iš Vokietijos atimtas
kolonijas.

"Kada Vokietija buvo silpna,"
jis šaukė, "ji buvo priversta ty-
lėti žiūrėdama į vokiečių perse-
kiojimus. Dabar mes žinome,
kaip apginti vokiečių reikalus,
nežiūrint kur jie būtų, o tu re-
ikalų skaičius į jį ir tu vokie-
čių, kurie randasi už rubežių ir
negali turėti kultūrinės ir tauti-
nės laisvės."

PARYZIUS.—Iš Hitlerio pa-
sakytos kalbos sprendžia, kad
Vokietija pasirengus tokį pat
spaudimą padaryti ir į Čekoslo-
vakiją.

Anglija Pessimeta Musolino
Glėbin

LONDONAS.—Anglijos reak-
cionieriai, su premjeru Cham-
berlain priešaky, metasi Muso-
linio glėbin. Jie pasirengę pa-
tenkinti visus Musolino reikalavimus,
tai yra pripažinti Italijai
Ethiopia, suteikti Franko val-
domai Ispanijos teritorijas karo
teises ir t.t. Sakoma, kad jie
esą pasirengę užginti Hitlerio
žygius Austrijoje, taipgi nesie-
priešinti, jei panašiai bus elgia-
masi su Čekoslovakija.

Tokiai Anglijos politikai
griežtai pasipriešino Edenas, už-
sienio reikalų sekretorius. Savo
protestą tokiai Chamberlaino
politikai reikšdamas, jis re-
zignavo iš užsienio reikalų sek-
retoriaus vietos. Su juo kartu
rezignavo ir jo padėjėjas V.
Cromborne. Edeno vieton pasvir-
tas profasistas Lord Halifax.

Parlamentas kilo dideli deba-
tai, bet dauguma pasisakė už
Chamberlaino, demokratijai ža-
lingą užsienio politiką.

Naziai Norėdį Nuversti Hun-
garijos Valdžią

BUDAPESTAS, Hungarija.—
Hungarijos valdžia, padarius
kratą fašistų centre, sučiupo
planus nuverstį esamą valdžią.
Suėmė 75 fašistų vadus.

Austrijos Dideli Susikirtimai

VIENA.—Vienoj ir kituose
miestuose vyksta dideli susikir-
timai tarp nazių ir jų priešų.
Naziai demonstruoja dainuodami
savo himną, o darbininkai at-
sako jiems su Internacionalu.
Sušnigąs išleido patvarkymą,
kuriuomi draudžia rengti de-
monstracijas ir mitingus. Vienoj
uždarė universitetą, kad išven-
gti studentų susikirtimų.

Cekoslovakijos Naziai
Atbunda

PRAHA.—Po to, kai naziai
laimėjo Austriją, smarkiai su-
judo Cekoslovakijos naziai. Mat
čia randasi 3,000,000 vokiečių,
kuriems Hitleris savo kalboj ža-
dėjo pagalbą.

Cekoslovakijos žmonės didelę
baimę.

2,800 UNIVERSITETŲ PRO-
FESORIŲ PAVARŲTA
VOKIETIJOJ

BERLYNAS.—Hitlerio val-
džia meta lauk visus kas tik ak-
lai neveda nazių politikos. Pa-
sekmėj to 2,800 universitetų
profesorių ir instruktorių pava-
ryta iš vietų ir pastatyta akli
hitlerininkai.
Universitetai paversti į nazių
propagandos įnagius.

JAPONIJOJ VAIDAI MILITA-
RISTŲ IR CIVILIŲ

TOKIO, Vas. 18.—Užsienio
reikalų ministerija skelbia, jog
policija daro tyrimus tų gai-
valų užpildinėjimo ant civilių
autoritetų, vadų politinių parti-
jų.

Minseitō partijos vadai parla-
mente kelia protestą prieš paė-
mimą į valstybės kontrolę tų
industrijų, o už tai generolai
puola juos.

Iš Šanchajaus praneša, kad
gen. Iwane Matsui pašalintas iš
vyriausios vietos komandoj; jo
vieton pasiūstas gen. Šunro-
ku Hata, kuris buvo vedėju Ja-
ponijos militaristinių mokyklų.
Priežastis tų permainų šlepa-
ma.

Dr. Bethune Kinijoj Vado-
vauja Medikalei Pagelbai

NEW YORK.—Pirmoji medi-
kalės pagelbos vienuė jau iš-
siūsta Kinijon. Vienuė išsiuntė
ir užlaikys Kinijai Gelbėti Tary-
ba, kuri savo veikimą sparčiai
vysto visam Amerikos konti-
nente.

Ta medikalės pagelbos vienu-
te sudaro Dr. Norman Bethune,
Miss Jean Ewen ir Dr. Parsons
iš New Yorko.
Kinijos valdžia medikalei pa-
gelbai vadovauti paskyrė Dr.
Norman Bethune. Dr. Bethune
yra visiems gerai žinomas ir iš-
garsėjęs kaip gelbėtojas su-
žeistųjų Ispanijos liaudies gy-
nėju. Jis vadovavo pirmajai
Kanados medikalei misijai Ispani-
joje, kur pasižymėjo, kaip hu-
manistas, visuomenini n k a s,
skriaudžiamosios darbo liaudies
užtarėjas ir sykiu kaip geras
daktaras-chirurgas.

Ta medikalės pagelbos vienu-
te atvyko į Hankow, Kiniją, su
savo X-spinduliuo gaminimo pre-
taisais ir kitais daiktais vasario
7 d., bet jų išvykimas lig šiol
buvo laikomas paslaptu.
Jie savo kilnų darbą dirbs
Hankow apylinkėj, kur eina
žiaurus japonų užpuolimai ant
Kinijos gyventojų.

Kinijos Armija ir Partizanai
Daro Ofenzyvas

HANKOW.—Kinijos armija
labai pasekmingai operuoja į
pietus nuo Tientsin-Pukow gel-
kelio linijos. Palei Hwaihe upę
atstūmė japonus atgal. Iš ten
buvusių 9,000 Japonijos kareiv-
ių trečdalis visai sunaikintas
laikė kovas.

Kinijos orlaiviai sunaikino
japonų nutiestą tiltą per upę ir
tuo užkirtė pasitraukimui kelią
sukėlė japonuose paniką ir
smarkiai sumušė.

SANGHAL.—Paskutinėmis
šiomis dienomis kiniečiai da-
rė užpuolimus ant japonų ties
Nanking-Hangchow plentu. O
tuo tarpu partizanai buvo smar-
kiai susiėmę su japonais netoli
Hochow.

Partizanai taipgi rodo gerą
aktingumą Shanghai-Hangchow
ruože ir buvo užpuolė Kiasing
miestelį, g kariuomenė daro
ofenzyvas ant Fuyang.

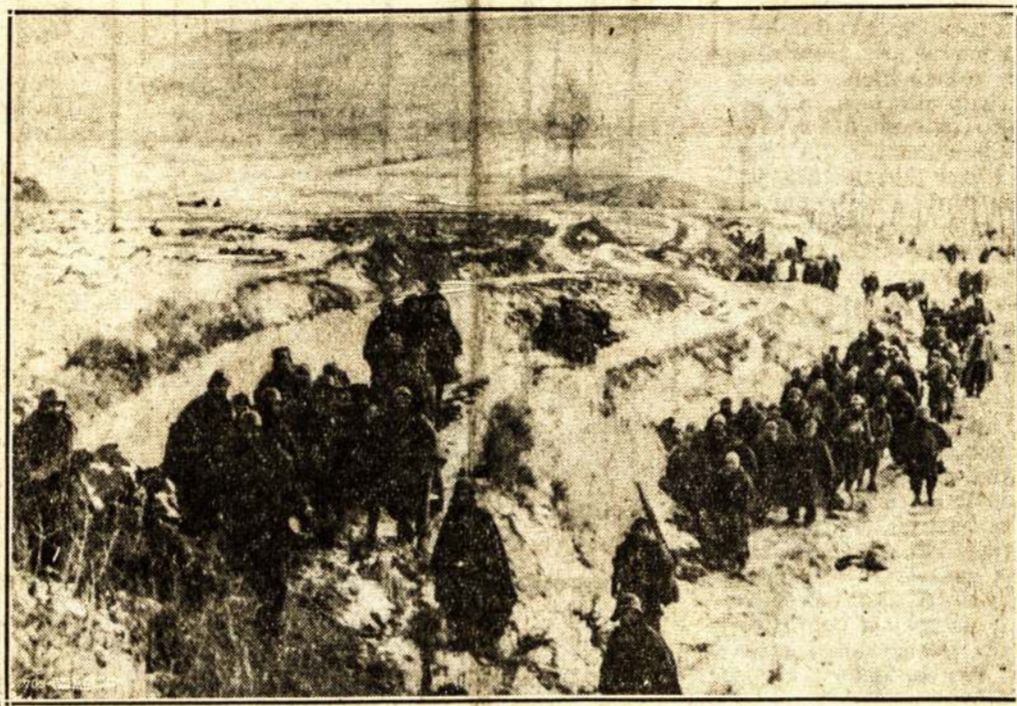
Visuose susikirtimuose pada-
ryta daug žalos japonams.

SHANGHAI, Vas. 22.—Japo-
nai užėmė Hwaiking miestą už-
mušdami apie 1,000 kiniečių. Šis
miestas yra į šiaurę nuo Gelta-
nosios upės.

MILZINISOKS JAPONŲ KA-
RINĖS IŠLAIDOS

TOKIO.—Pusmečio karas
prieš Kiniją lėšavo Japonijai
jau du bilijonus ir 117 milijonų
dolerių.

Naujam biudžete Japonų
valdžia reikalauja, kad seimas
paskirtų \$942,500,000 armijai ir
\$304,500,000 karo laivynui.

Tai lojalistų kareivių judėjimas prie Teruel fronto, kur šiuo laiku eina dideli mūšiai. Lojalistai atlaikė didelį skaičių fašistų puolimų, daromų tikslu atsiimti Teruel. Tačiau fašistai, Italijos ir Vokietijos padedami daro vis didesnes atakas. Paveikslas parodo, kad ten buvo gili žiema.

McGill Universiteto Studentai Reikalauja Panaikinti Premj. Duplesio Padlock Law

120 KINIEČIŲ AUKOJA PO
800 DOLERIŲ

SUDBURY, Ont.—Čia įvyku-
siame kiniečių susirinkime, ku-
ris buvo suauktas pagerbimui
atvykusio Kinijos ambasado-
riaus W. C. Liu, 120 kiniečių
pasizadėjo per metus suaukoti
\$24,000 pagelbai Kinijos val-
džiai kare su japonais. Kiekvie-
nas iš jų paaukos po \$800.

Sovietų Sąjungos Moksi-
ninkai Vyksta Namu

MASKVA.—Sovietų Sąjungos
laivai Taimyr ir Murmanets pa-
siekė buvusius šiaurėje ant ledo
lyties mokslininkus-tyrinėtojus:
I. D. Papanin, E. T. Krenkel, E.
K. Federov ir P. P. Širšov ir 19
d. vasario mėn. juos visus su vi-
sais jų daiktais laimingai per-
kraustė ant tų dviejų laivų ir
dabar vyksta į Yarmak, namo.

E. Krenkel, vienas iš moksi-
ninkų, džiaugsmingai pasuntė
radiogramą, kad jų tyrinėjimo
darbas šiaurės poliuje laimingai
baigtas.

Šie keturi mokslininkai išbuvo
šiaurės Poliuje nuo gegužės
mėn. 1937 m. Per tas 274 die-
nas jie darė mokslinius šiaurėje
tyrinėjimus, g ledo lytis, ant
kuriuos jie buvo, nuplaukė 2,500
kilometru.

MacKEZIE KING, Kanados
premjeras, kuris, matydamas,
kad Kanados visuomenė anga
pasipiktinimas Kanados valdžia
del jos šalto atsinešimo linkui
Ispanijos liaudies valdžios, pa-
reiškė, kad Kanados atstovas
Tautų Sąjungoj balsavo už Ispani-
ją. Tautų Sąjungos įstatai
tokius pareiškimus duoti drau-
džia, bet jis negalėjęs ilgiau ken-
tėti neteisingu primetimų.

PIRME PROTESTO REZO-
LIUCIJAS P R I E S
DUPLESĮ

Kvies Tim Buck Kalbėti
Susirinkime

MONTREAL.—Tim Buck,
Kanados Komunistų Partijos
generalis sekretorius buvo už-
kvietas kalbėti McGill universi-
teto studentams, bet ruošiamas
mitingas buvo sustabdytas re-
miantis padlock law. Tada stu-
dentai jo kalbą išspaudino savo
laikraštyje McGill Daily ir už-
kvietė jį dažniau rašyti, pa-
žėdami savo laikraštyje jo raš-
tams visados duoti vietas.

Vasario 21 d. įvykusiame Mc-
Gill universiteto studentų susi-
rinkime, kuriame dalyvavo virš-
500 studentų, vienbalsiai nutarė
laikytis demokratišų principų
ir reikalauti, kad padlock law
būtų panaikintas.

Susirinkime priėmė tris rezol-
ucijas. Vieną reikalaujančią
Duplesio atsaukti savo padlock
law, antrą Kanados premjerui
reikalaujant padlock law panai-
kinti ir trečią, kad būtų išno-
muota salė ir pakviestas kalbėti
Tim Buck.

Indijoj Reiškiasi Nepasi-
tenkinimas Anglija

HARIPURA, Indija.—Nuo to,
kai Anglija pasipriešino duoti
Indijos politiniams kalniniams
reikalaujamą amnestiją, nesuti-
kimai tarp Anglijos ir Indijos
didėja.

Indijos tautinis parlamentas
pasisakė prieš Anglijos "globą"
ir reikalauja Indijai duoti vi-
sišką nepriklausomybę.

Čia įvykstančiam Visos Indi-
jos Kongreso Partijos Kongre-
se, kuriame dalyvauja apart
3,000 delegatų ir tūkstančiai
žmonių, kongreso pirmininkas
Bose pareiškė, kad partija ro-
dys "masinį nepaklusnumą"
prieš Indijai išleista naują kon-
stituciją. Ir cituodamas Leniną
pabrėžė, kad Britanijos aristo-
kratija ir buržuazija pasilaiko
tik iš užjūrinųjų kolonijų, kurias
turi teisę eksploatuoti. Betgi
Indijos nepriklausomybė, jo
nuomone, gali būti atsiesta tai-
kiai ir legaliais metodais.

HONG KONG.—Anglijos pre-
kybinis laivas Asian, kuris bu-
vo japonų paimtas nelaisvėn ir
išlaikytas nuo vasario 12 d. da-
bar paleistas ir atvyko į Hong
Kong.

Visa laivo vadovybė ir įgula
nežiūrint protestų buvo tardo-
ma ir laikoma areštuota.

ANTRU KARTN ATAKUOTAS
FRANCIJOS LAIVAS

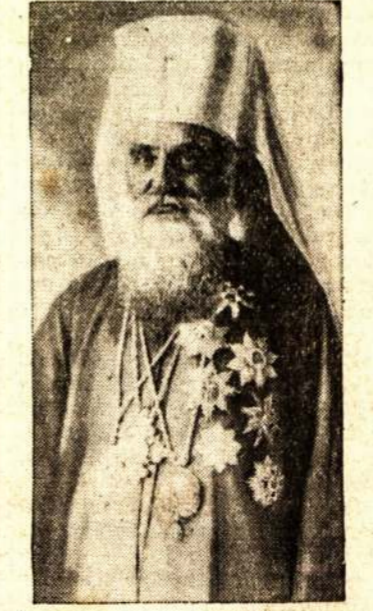
MARCELLE.—Francijos pre-
kybinis laivas Prado pranešė,
kad jis buvo atakuotas iš orlai-
vių 15 mylių atstume nuo Va-
lencijos uosto. Vienas laivo dar-
bininkas sužeistas. Francijos
karo laivas Epervier išsiskubino
jam į pagalbą.

Prado jau antru sykiu buvo
atakuojamas. Sausio 24 d. jis bu-
vo suimtas "piratų" bet nai-
kintuvus Albatros jį išgelbėjo.

Kanada Balsavo Už Ispa-
niją Tautų Lygoj

OTTAWA.—Premjeras King
seime pareiškė, kad po visą
kraštą pasklidusi nuomonė, kad
Kanados atstovas nebalsavęs už
Ispanijos išrinkimą į Tautų
Lygos Tarybą esanti neteisinga,
nes buvę balsuota už Ispanijos
į Tautų Tarybą išrinkimą. Jis
pabrėžė, kad tuo viešu pareiški-
mu jis sulaužė Tautų Lygos
tvarką, bet tai darąs norėdamas
tai neteislingai žiniai užkirsti
kelia.

Į duotus klausimus, kas del
Kanados užsienio politikos at-
sakė, kad ji lieka ta pati kaip ir
seniau, nežiūrint Anglijos val-
džios pasikeitusiai užsienio poli-
tikai. Jis taipgi pareiškė savo
nuomonę, kad Tautų Lyga esanti
šiose aplinkybėse negali būti
efektinga.

Dr. MIRON CRISTEA, Greku
artodoksu bažnyčios galva, ku-
ris šiuo laiku yra Rumunijos
ministrų pirmininkas. Jis taip-
gi yra antisemitas, nors ne toks
žiaurus, kaip Goga.

GEN. FRANKO GRUMOJA PERKIRTIMU ISPANIJOS

LOJALISTAI ATSITRAUKĖ IŠ
TERUEL GRIOVESIŲ

Su Pasiryžimu ir Energija Tęs
Kovą Prieš Fašistus

HENDAYE, Francija.—Ispani-
jos valdžia pripažino, kad liau-
dies kariuomenė yra ištraukta iš
Teruel. Fašistams pavykė atkar-
iauti svarbesnes pozicijas apie
Teruel, todėl susidaręs pavojus
laikyti ilgiau kariuomenę Teruel
miesto griūvėsiuose.

Kariuomenė ištraukta tvar-
kingai viską pasiimdami su sa-
vim ir nei vieno kareivio nei šo-
vinio fašistam nepaliko. Jiems
liko tik griūvėsiai. Per visą lai-
ką puldami Teruel iš orlaivų ir
bombarduodami iš kanuolių Ter-
uel pavertė į griūvėsių krūvą.

Vietos gyventojai iš Teruel
jau buvo išvykę anksčiau į saug-
gesnes vietas.

Nuostoliai dideli iš abiejų pu-
sių.

BARCELONA.—Ispanijos
valdžia del Teruel pralaimėjimo
kaltina valstybes, kurios sudarė
nesikišimo komisiją ir fašisti-
nėms šalims leisdami gabenti
karo amuniciją ir net kariuome-
nės pulkus gen. Frankui į pagel-
bą, liaudies valdžiai visai nepar-
davė karo amunicijos bei kitų
reikmenų.

Kada iš Teruel fašistai buvo
išmušti, tai Italijos ir Vokietijos
laivai bei orlaiviai sustiprintom
jėgom atakavo lojalistus, bet
nesikišimo komisija jų nesuvar-
ė ir Italija laisvai siuntė ka-
riuomenę su amunicija ir orlai-
vius gen. Frankui, o Ispanijos
liaudies valdžia negavo jokios
pagelbos.

Teruel pralaimėjimas nesukė-
lė panikos, bet priešingai, su-
kėlė energiją ir pasiryžimą dar
narsiau kovoti, kad fašistines
jėgas sutriuškintų ir paliuos-
vus Ispanijos liaudį iš teroro ir
mirties, kurią neša fašizmas.

Ministerių kabinetas savo po-
sėdyje nutarė šaukti mobiliza-
ciją visų vyrų nuo 19 metų am-
žiaus.

FAŠISTAI NUZUDE VEIKLŲ
UNIJOJ VADA

PARYZIUS.—Keletą sąvaidių
atgal Montataire mieste Mari-
noni fabriko darbininkų unijos
sekretorių Gaston Lamarre, už-
puolė Doriot pasekėjai subadė
peiliais. Šiomis dienomis jis nuo
žaidų mirė.

Trockistas Doriot yra išmes-
tas iš komunistų partijos ir turi
suorganizavęs savo pasekėjus,
fašistus į Francijų Populiarią
Partiją.

Liaudies fronto pasekėjai or-
ganizuojasi sudarymui apsigyni-
mo nuo fašistų būrius.

Moterys Protestuoja Prieš
Aukštas Maisto Kainas

TORONTO, Vas. 21.—Arena
Gardens salėje susirinkę 4,000
moterų išreiškė protestą prieš
aukštas maisto kainas ir pasi-
žadėjo naudoti sviesto ir pieno,
kaip galima mažias kol bus at-
piginta iki 30 ct. svaras sviesto
r 10 ct. kvorta pieno.

Toronto šeimininkų unijos
pirmininkė Mrs. B. Lamb pareiškė,
kad fermeriai 100 nuosimėjų
pritaria jų streikui ir kad moter-
rys toliau nemano krėsti juokus,
bet imsis savo pasižadėjimus ir
reikalavimus įgyvendinti.

Aldermanas J. B. Salsberg
pasisakė davęs Toronto miesto
tarybai pasiūlymą, kad Ontari-
jos pieno kontrolės komisija bū-
tų pertvarkyta ir tuo būdu būtų
leista atskiroms kompanijoms
vesti tarpusavę konkurenciją
nupiginant pieną.

William Dennison pareiškė,
kad Toronte nupiginus pieną
dviem centais per metus būtų
sutaupoma pustrėčio milijono
dolerių. Jis sako, kad už kvor-
tą parduodamo pieno po 13 cen-
tų, fermeriai gauna tik po 5 ct.

ATRASTAS' KODIKIO LAVO-
NAS PASTO SIUNTINYJE

TIMMINS, Ont.—Pašte gau-
as siuntinys ant išgalvoto adre-
so. Kadangi siuntinį nebuvo
kam įteikti, nei kam gražinti, o
įvokiantis kvapas iš siuntinio
sukėlė įtarimą, tai pašto valdi-
ninkai su kitais valdžios virši-
ninkais atidarė siuntinį. Jame
rado jau pasenusį kūdikio-mer-
žaitės lavoną. Daktaras kons-
tantuoja, kad kūdikis yra tarp
'viejų ir keturių sąvaidių am-
žiaus.

Nežinia kas tą siuntinį yra
pasiuntęs ir kas yra kūdikio mo-
lina. Policija veda tyrinėjimą,
kad išaiškintų šią paslaptį ir
suradus prasikaltėlius.

Butenko Vardu Fašistai
Varo Propogandą

ROMA.—Italijos laikraščiai
paskelbė, kad buvusis Sovietų
Sąjungos pasiuntinys Rumuni-
joj Butenko, kuris be žinios din-
go Buchareste, yra Romoj ir da-
lyvavęs ant scenos smerkdamas
Sovietų Sąjungą bei komunistą,
kur jis buvęs ir nufotografuo-
tas.

Sovietų pasiuntinys Romoje
Butenką asmeniškai gerai pa-
žįsta ir pamatęs fotografiją tuo-
jau pareiškė, kad nufotografuo-
tas asmuo nėra Butenko. Jis no-
rėjo su tuo asmeniu pasimatyti,
bet policija pasimatymo nedalei-
do ir už kiek laiko paskelbė, kad
"Butenko" iš Romos išvykęs.

Tuo galutinai manoma pasi-
tvirtina Sovietų Sąjungos spėji-
mas, kad Butenko yra fašistų
gaujos sučiuptas ir laikomas pa-
slėptas arba jų yra nužudytas
tikslu, kad jo vardu vartoti anti-
sovietinę propogandą.

Francijos Kabinetas Nu-
mato Audringas Dienas

PARYZIUS.—Del nuolatinių
Hitlerio grumojimų ir veržimosi
užvaldyti Europą, padėčiai blo-
gejant Francijos valdžia numato
audringas dienas ir joms pasi-
ruošia. Dabar valdžia patvirtino
paktietką projektą išleisti 323
milijonus dolerių šiais metais
del išlaikymo ir sustiprinimo
krašto apsaugos ir apsiginkla-
vimo.

Manoma pastatyti du nauju
karo laivus po 35,000 tonų ir
1,000 naujų karo orlaivų.

Šią milijonišką sumą paskyrė
ir projektą priėmė ministerių
kabinetas vienbalsiai. Bet pas-
kutiniai Anglijoj įvykiai sukelia
ministeriuose abejojumų ir spė-
jama, kad Francijos ministerių
kabinetuį gresia krizis.

Laukiama, kada abejojumus ir
krizio pavojų pašalins ministe-
ris pirmininkas Chantemps aiš-
kinti ir neabejojamai įspėdamas
Vokietijai neliesti Čekoslovakijos
ir išlaikyti Austrijos nepriklaus-
omybę.

GAISRAS PADARĖ \$500,000
NUOSTOLIŲ

TIMMINS, Ont.—Vasario 22
d. čia įvyko didžiausias Tim-
mins miestelio istorijoj gaisras,
kada užsidegė miesto centre
didžiausias apartmentų ir krau-
tuvų namas.

Prie gaisro susirinko apie
10,000 žiūrovų, bet esantys a-
pylinkės namuose bei teatruose
žmonės panikoje skubėjo laukan
išgirdę gaisrininkus.

Laikė gaisro sužeista keli as-
menys, bet turto nuostoliai pa-
daryti dideli ir siekia ligi pusės
milijonų dolerių vertės.

QUEBEC, Que.—Čia įvyku-
siuose rinkimuose į miesto ma-
jorus išrinktas L. Borne, preky-
bininkas. Buvęs majoras Gre-
goire, liko sumuštas.

Liudies Balsas

KANADOS LIETUVIU SAVAITINIS LAIKRASTIS, LEIDZIAMAS LIETUVIU SPAUDOS DRABUJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.40; pusei metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liudies Balsu vardu:

LAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

KAS UZ DEMOKRATIA KOVOJA O KAS TIK KALBA

Jei šiandien paėmi kokį nors socialistinį ar liberališką laikraštį, tai randi labai daug agitacijos už demokratiją. Ypačiai daug apie tai pripiekiuoja Toronto lietuviai socialdemokratai Naujienose. Tuo pačiu laiku stengiasi sukelti opiniją, kad komunistai yra didžiausi demokratijos priešai. Bet argi ištikrųj taip yra.

Pavyzdžiui, paimkime Ispaniją. Visi gerai žinome, kad tenai fašizmas užpuolė ant demokratijos. Dabar pastatykime klausimą, kas daugiausiai remia Ispanijos liaudies kovas prieš fašizmą. Daugiausiai remia komunistai ir jų simpatikai. Sovietų Sąjunga, kurios valdžiai vadovauja komunistai, buvo ir tebėra geriausia Ispanijos liaudies draugė. Ji ne tik kad siuntė ištisus laivus maisto, drabužių, bet ir ginklų ir amunicijos. Pirmieji orlaiviai, kurie pasirodė liaudiečių pusėj, buvo Sovietų Sąjungos. Sovietų Sąjunga pasigabenus iš Ispanijos išmokino tūkstančius lakūnų. Jos politika buvo visuomet už Ispanijos liaudies valdžią. Na, o ką gi darė demokratinės šalys? Francija, Kanada ir kitos paskelbė embargo, atsiskaldė parduoti ginklus ir amuniciją, nors fašistai to viso gaudavo iš visur, net ir iš demokratinų šalių.

Dabar paimkime žmones. Kiek yra žinoma, tris ketvirtadalius savanorių sudaro komunistai. Jei paimti Kanados lietuvius, tai komunistai ir jų simpatikai sudaro 100 nuosimčių savanorių. Komunistinės minties organizacijos taipgi daug daugiau darbuojasi dėl Ispanijos liaudies reikalų.

Kas gali blaivai protauti, ta pasakys, kad ne tas didelis demokratas, kuris tik šūkauja už demokratiją, o tas, kuris ir darbuojasi, kovoja. Tai kas, kad liberalinė spauda daug kalba už demokratiją, bet neprotuoja prieš tai, kad radio stotys atsiskaldo duoti tokiam žmogui, kaip advokatas Calderis, kalbėti apie fašistinį Duplesio įstatymą, vadinamą padlock law. Tai kas, kad naujieniečiai daug plepa apie demokratiją, kuomet tuos žmones, kurie aukoja gyvybes dėl demokratijos apgyrimo, visai niekina.

Kanados lietuviai nėra tokie tamsūs, kad to nematytų. Todėl jie ir remia revoliucinę spaudą ir ją palaikančias organizacijas. Už tai jie remia Liudies Balsą ir jį palaikančias organizacijas, kad jie mato, kad Liudies Balsas ir jį palaikančios organizacijos ne tik kalba, bet ir darbuojasi, kovoja dėl demokratijos. Astūni Kanados lietuviai, gulj Ispanijos liaudiečių apkausoje, daugiau pasako, negu trejų metų naujieniečių šūkaujimai.

SVEIKINAME KANADOS LIETUVIUS, GINANCIUS ISPANIJOS LAUDI

Nors Tarptautinės Brigados metinės sukaktuvės įvyko vasario 12, tu sukaktuvių paminėjimui Liudies Balsas skiria šita numerį. Tas yra daroma todėl, kad Toronto lietuviai tas sukaktuves rengiasi apvaiskinti tik ateinantį sekmadienį. Taipgi ir Mackenzie-Papineau batalijono draugai tu sukaktuvių paminėjimą Toronte rengia kita sekmadienį. Manome, kad tokie paminėjimai apie tą laiką įvyks ir kitur.

Mums buvo labai brangios Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės. Jos priminė mums apie Lietuvos pasiliuosavimą iš po Rusijos caro režimo. Tačiau nei kiek ne mažesnę vertę yra ir Tarptautinės Brigados metinės sukaktuvės. Juk tie savanoriai, kurie sudarė tarptautinę brigadą, dabar vadinama Penkio-likta Brigada, nuvyko tenai kovoti, kad demokratija pasulyje nežūtų. Ar neskaudu mums, kad Lietuvoj šiandien nėra demokratijos? Gi kova už demokratijos apgyrimą Ispanijoje, yra kova ir už demokratijos atsteigimą Lietuvoj.

Liudies Balsas karštai sveikina Tarptautinės Brigados narius, o ypačiai Kanados lietuvius, draugus E. Zdanį, P. Bepiršį, B. Butrimą, J. Malicką, J. Grigaravičių, L. Kisielių, A. Samuolį ir H. Alksnį. (Paskutinėm dienom gavom žinią iš Mackenzie-Papineau draugų centro, jog draugas Bolis Alksnis dar gyvas. Jis buvęs labai sunkiai sužeistas ir draugų paskaitytas žuvusiu, bet vėliau, paėmus jį nuo karo lauko, pasirodė gyvybės žymių. Jis esąs ligoninėj. Liudies Balsas mėgins tą tyrinėti ir surasti, ant kiek tame yra teisybės).

Minint ir sveikinant tuos demokratijos didvyrius, Liudies Balsas kviečia visus Kanados lietuvius prie to judėjimo, kuris duoda tokius kovotojus. Tos organizacijos, kurios išauklėjo tokius pasiryžusius kovotojus, užsitarnauja pagarbos. Stodami ir jas pagerbiate tuos kovotojus, užpildysite tas vietas, kurios išstūjėjo draugams išvykus, taipgi prisidėsite prie tos kovos, kurią veda visi širdingai demokratijos gynėjai, laisvės troškėjai.

HITLERIS UZKARIAVO AUSTRIJĄ BE KARO PASKELBIMO

Vokietijos fašistai privertė Austrijos valdžią įsileisti į ministerijų kabinetą rodos net septynius prohitleriškus fašistus. Toliau reikalauja, kad nazių ministerijai būtų atiduota vadovybė vidaus policijos. Gandai eina, kad Hitleris reikalauja ir daugiau: kad kariuomenė būtų atiduota nazių vadovybei. Prie to, suteikta amnestija visiems fašistams. Bus leista sugrįžti į Austriją 30,000 nazių, kurie buvo išbėgę paskelbus jų organizaciją nelegale. (Sako esą amnestuoti ir komunistai su socialistais).

Toks Austrijos valdžios atskiedimas naziais ministeriais reiškia Austrijos nepriklausomybei labai didelį pavojų. Dabar naziai galės rengti Austrijos prijungimą prie Vokietijos iš vidaus be jokių sunkumų.

Tokie įvykiai Austrijoj taiką stato į didelį pavojų. Juk jei Hitleris galutinai užsitikrins, kad Austrija palaikys Vokietiją kokiame nors konflikte, tai jis greitai pradės daryti tokį pat spaudimą ir į Čekoslovakiją, o gal ir Lietuvą. Gal pradėti reikalauti, kad Čekoslovakijos valdžia suteiktų vietos valdžios naziams. Iš Lietuvos valdžios gali pareikalauti, kad Voldemaras būtų įleistas į ministerijų kabinetą. Tokie taktika šiandien labai plačiai naudojama užkariavimui kitų šalių. Juk ir Japonija veikia taip pat elgėsi su Kinija. Ir ji reikalavo japonais nuolaidų. O kuomet atsiskė—pradėjo puolimą.

Kas dar labiau stebina, tai Anglijos ir Francijos, o ypačiai Italijos nusileidimas. Toks tų šalių tylėjimas rodo, kad Hitleris turėjo jų sutikimą. Matomai Hitleris yra davęs kokį nors prizadą, kokį nors nusileidimą kur nors kitur.

NELAUKTI SU ATSLIEPIMAIS DEL LAUDIES BALSU TANKINIMO

Kaip matyti, tai pritarimas, kad Liudies Balsas išėitų du kartus į savaitę, yra labai didelis. Tačiau prie to einant reikia kiek nors nuodugnesnio darbo. Redakcija mano, kad prie to einant reiktų atlikti sekančias:

1. Kiekvienas skaitytojas turi suteikti Liudies Balsui savo nuomonę laišku. Tas reikalinga atlikti todėl, kad mes nenorime elgtis savivališkai, be visų skaitytojų nuomonės.
2. Pasisakymai prieš ar už turi būti redakcijoj iki pirmo bandžio.
3. Jei būtų nutarta laikraštį tankinti, pradėti jį leisti nuo pirmo gegužės, nuo tos pasaulinės darbininkų šventės.
4. Jei būtų prieita išvados, kad Liudies Balsas turi išėiti du kartus į savaitę, per mėnesį laiko pasidaruoti gavimui naujų skaitytojų.
5. Nutarus leisti du kartus į savaitę, Pirmos Gegužės numerio organizacijos turėtų prisijusti sveikinimų. Pavienių sveikini-

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Ar Klaida, Ar Charakteristika?

Chicago menševikų laikraštyje vasario 9 dieną vienas iš Kanados socialistas rašo: "Bet užvis keisčiausia, kad komunistai Toronte tik dabar sužinojo, jog socialdemokratai yra anti-komunistai."

Mums irgi naujiena. Iki šiol mes manėme, kad socialdemokratai yra socialdemokratai, kurie su komunistais nesutinka svarbiais principais klausimais, bet kaip mes juos, taip jie mus skaito darbinikiška partija. Antikomunistais iki šiol vadinosi tikti fašistai. Tik jie sakėsi esą mirtiniais komunistų priešais, kaip pavyzdžiui, mes vadinamės antifašistais, tai yra, nepermaldujamais jų priešais. Mes niekada nesivadino anti-socialistais.

Dabar tik dar mums neaišku, ar šis to brolio socialisto žiotelėjimas yra tik klaida, ar tai jau bus apgalvota ir redaktoriaus be pastabos praleista charakteristika lietuvių socialistų atsišėimo linkui komunistų?

Beje, ta pati pikta korespondencija tilpo Brooklyno fašistų Vieniybės vasario 10 dieną, tik po parašu ne "V. D.," bet "Vox Populi" ir su tokiais pagrazinimais, kaip "bolševikiški niekšai." — A. Bimba, Laisvėj.

O Kaip Su Jumis?

Yra tokių "demokratijos palaikytojų," kurie šaukia: "Delko SSRS nesiučiant kareivių Ispanijon?" "Delko ji nekariauja prieš Japoniją?"

Kokie "gudruoliai." O kas gi jiems draudžia vykti ten kariuoti? I Ispaniją ypačiai kelias atviras ir platus.

Tokie jie demokratijos "myletojai." Nei pirmo del jos nepajudina. Kiti jiems turi iškovoti. — V. Audriulis, Vilnyj.

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

C. E., Toronto, Ont. — Trys metai atgal aš atlikau tam tikrą darbą prie naujai pastatyto namo. Atlyginimą turėjo užmokėti kontraktoriaus, bet aš užmokėdžiau negavau ir nežinau, kur pats kontraktorius randasi. Aš suprantu, kad namo savininkas užlaikė tam tikrą sumą kontraktoriui priklausanti pinigų. Ar aš galiu priversti namo savininką užmokėti man už darbą iš tų užlaikytų pinigų?

Atsakymas: Kadangi nuo to laiko praėjo jau trys metai, jūsu teisės reikalauti iš savininko užlaikytų pinigų yra pasinaikinę. Vienintelė jums dabar išėitis, tai traukti atsakomybę kontraktorių, prijungiant prie bylos klausimą tu pinigų, kurie randasi pas namo savininką, ir tokiu būdu patenkinti savo reikalavimus. Jei jums sunku surasti kontraktorių, jūs galite savo skundą jam įteikti senu jo adresu arba paieskoti per laikraščius. Aš patarčiau jums tą reikalą pavesti advokatui, kuris žinos kaip pasielgti.

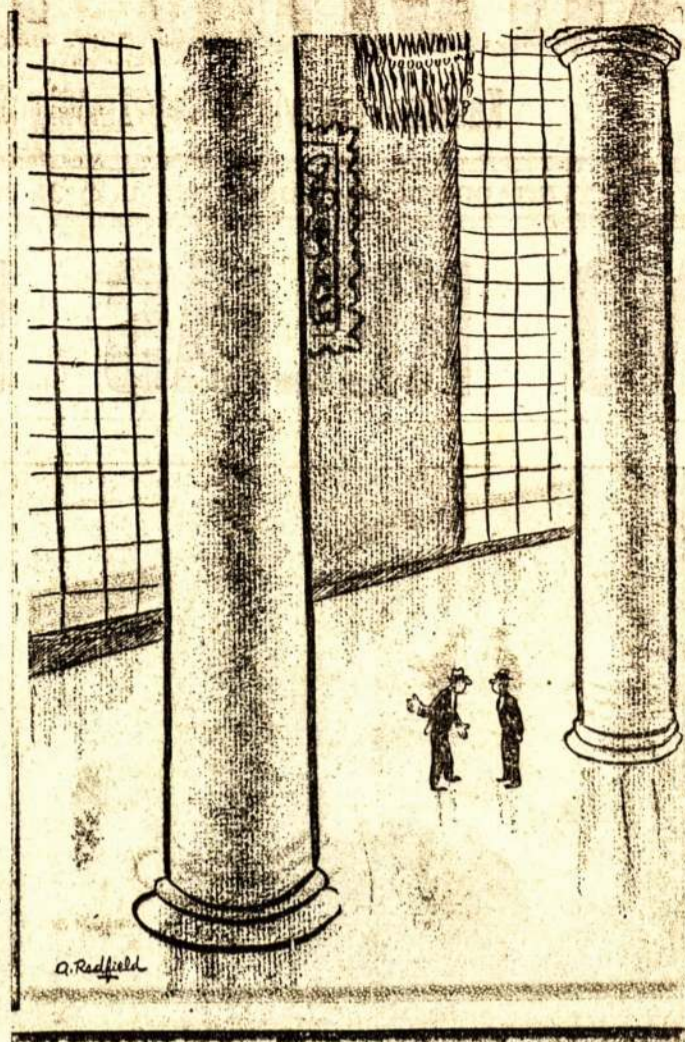
S. Z., Exter, Ont.—1936 metais ar apie tą laiką aš ir kitas vyras sudarėm partnerystę ir pirkome farmą. Vienais metais vėliau mes nutarėm savo partnerystę panaikinti ir padarėm dokumentus, kad farma pereina mano partneriui, o aš turiu gauti tam tikrą sumą pinigais. Mano partneris tuo sutarties nepildė. Ką aš turiu daryti?

Atsakymas: Jei jūsu partneris nevykdo jūsu sutarties, geriausia jums reikala pavesti advokatui, kuris galės pradėti tam tikslu tinkama akcija, kad priversti jūsu partnerį pildyti sutartį.

J. D., Kitchner, Ont.—Darbo laiku aš patrikau, del ko turėjau eiti ant operacijos, kuri padarė man nemažai išlaidų, o be to, aš negalėjau dirbti visą mėnesį.

(a) Aš noriu žinoti, ar nėra mano samdytojas atsakomingas už mano išlaidas?
(b) Ar aš galiu kreiptis prie Darbininkų Kompensacijos Bordo?

mai būtų taipgi pagėdaujami. Kap matote, yra daug svarbių klausimų, kurie rišasi su laikraščio tankinimu. Mes prašome be jokių atidėliojimų j tuos klausimus atsakyti, kad būtų galima rengtis, jei bus reikalas rengtis. Visus skaitytojus prašome šita mūsų prašymą greitai išpildyti.

"Tai kur taip skubini ir ko taip susinervavęs, mifelas Jonai?"
"Ir kaip nebūsi susinervavęs. Ar tu nematai, kad demokratija pavojuje? Brooklyno ir Toronto komunistai atsiskaldė leisti nekuriems mūsų žmonėms dalyvauti 16 vasario minėjimo programoj!"

Laiškai Liudies Balsui

Gerbiamieji Draugai:

Stai pliekiu jums laišką, duodamas žinoti, kad gavau iš draugų kanadiečių net septynius siuntinius. Apie du pirmus, kuriuos gavau prieš Naujus Metus, parašiau pirmiau. O dabar gavau kitus penkis siuntinius. Vienas buvo nuo Kanados Lietuvių Komunistų Partijos Lietuvių Centro Biuro, nes siuntinij radau draugą J. Ylos laišką. Antras siuntinys buvo nuo senos močiutės. Trečias nuo draugės M. Stabingaitės, o kas prisuntė kitus du siuntinius, aš nežinau, nes nebuvau įdėta jokių raščiuku.

Visiems draugams ir draugėms kanadiečiams, prisuntusiems mums dovanų, tariu proletarišką aciu. Mums yra labai smagu, kad taip mus atjaučiate ir remiate. Tas suteikia mums drąsą ir pakelia upą grumtis su tais barbarais fašistais.

Taip pat gavau antrus du numerius Liudies Balsu, kuriuose radau malonių žinučių. Labiausia įdomu skaityti žinias, rodančias, kad draugai smarkiai darbuojasi dėl Liudies Balsu. Rodo, kad būčiau su draugais kanadiečiais kartu, tai stengėsioms kartu darbuotis, kad padarius tu mūsų kelrodį dienraščiu. Ir velinu, kad draugai ir draugės to atsiektumėte.

Viename iš tų numerių radau straipsnelį iš Coleman. Colemaniečiai man gerai žinomi. Aš jaučiuos labai linksmas, kad draugai taip gausiai parėmė mane ir kitus draugus, kurie esame gatavi atiduoti savo gyvybes, kad pasulyje būtų tikra demokratija. Tas parodo, kad jūs, draugai ir draugės, esate su mumis. Todėl tariam širdingai aciu, visiems.

Atsakymas: Jei Darbininkų Kompensacijos Aktas jūsu samdytoju neapima, jūs turite teisę reikalauti iš jo padengti jūsu nuostolius, jeigu jūs galite prirodyti, kad jūs patirkote iš jo kaltės. Jeigu Darbininkų Kompensacijos Aktas jūsu samdytoją apima, jūs galite kreiptis prie Darbininkų Kompensacijos Bordo. Jūs turėtumėte gauti du trečdaliu jūsu uždarbio, bet ne mažiau \$12.50 į savaitę, nebent jūsu uždarbis būtų mažesnis, negu \$12.50 į savaitę. Tokiam atsitikime jūs gautumėte pilną algą. Jūs turite apie tai pranešti samdytojui ir kompensacijos komisijai. Gavusi pranešimą komisija prisiūs jums tam tikras blankas užpildymui. Jūsu samdytojas ar kompensacijos komisija praneš jums ar samdytojas apimamas Darbininkų Kompensacijos Akto, ar ne.

siems, kurie remia mūsų žygi.

Taip pat proletariškų ir antifašistinis aciu draugams redalikeičiams ir kitiems draugams ir draugėms, kurie aukuoja sunkiai uždirbtus skatikus, kad sunaikinti tuos mūsų neprietelius fašistus. Tęskite tokį kilnų darbą ir toliau. Pergalė bus mūsų!

Naujienos pas mus tokios: esame pavalgę iki social ir apsiereunge taip, kaip kareiviai. Tik negauname pajų ir lašinių su kiaušiniams, nes šio krašto žmonės neturi tokio prociuo, kaip kad Kanadoj. Bet be to yra lengva apsielti. Bėda tik tame, kad nėra juodos duonos, nes čia kviečių žemė.

Su proletariškais linkėjimais, E. Zdanauskas

S. R. I. Plaza del Altozano 270, Albacete, Spain.

Gerbiamieji Liudies Balsu Redakcija:

Besidėdamas apkausoje sumaniau parašyti jums keletą žodžių. Nors fašistų artilerija smarkiai j mus šaudė, bet mums žalos nepadarė, nes jū šūviai eina per mūsų galvas, nepataikydami visai. Mat fašistai, netverdami iš piktumo, kad neteko Teruel, bombarduoja iš artilerijos ir retkarčiais iš orlaivių miestą, naikindami istorines bažnyčias ir kitus pastatus. Orlaiviams prisitarnau prieš miestą, tuojau pradeda mūsų priešorlaivinės kanuolės šaudyti juos. Jie tuojaus turi nešdintis dar su nuostoliais.

Fašistai, norėdami atsiimti atgal Teruel, darė daug puolimų ant liaudiečių per porą savaitų. Bet kaskart mūsų armijos buvo atmušti su dideliais jems nuostoliais. Per paskutines tris dienas šiame fronte darė virš dvidešimt atakų, per kurias jie neteko 15,000 kareivių.

Stai, ir dabar mums pakėlus galvas ir pasižiūrėjus iš apkasų pro tam tikras skylutes, padarytas del šaudymo, matyti daug gulinčių užmuštų fašistų kareivių. Vieną naktį mūsų kareivis išsoko iš apkasų atnešė keletą šautuvų ir šovinių, kurie buvo vokiški.

Mūsų apkasai nuo fašistų apkasų randasi atstume 70—150 metrų. Šaudymas tęsiasi per dieną. Tik naktį kiek apstoja. Kada puolimų nei iš vienos pusės nėra, tai mažai užmuša arba sužeidžia. Jei užmuša ar sužeidžia, tai daugiausia del neatšargumo.

Dabar pas mus jau sušilo, sniego visai mažai, tik ant auktesnių kalnų. Bet neseniai prieš tai buvo šalta, ypačiai kada liaudiečiai ėmė Teruelį. Reikėjo kelius atkasti, kad trokai galėtų važiuoti. Čia klimatas keičiasi labai greit.

Kuogeriausių linkėjimų siunčiam visiems draugams ir drau-

Laiškas iš Chicago

Chicagoj mes, Kanados lietuviai, sudarome nemažą būrelį. Kada nucinam j parengimus, tai visuomet susigrupuojam į vieną būrelį ir kaip "vieno" krašto piliečiai praleidžiame laiką. Taip, rodoti, visi artimi ir savi, nes Kanados lietuvius jaunas ir draugiškas judėjimas išauklėjo mūmyse draugiškumą ne tik organizaciniuose reikaluose, bet ir pramogose, bei asmeniuose reikaluose. Vaitkus, Dorinas, Urbonavičius, Strolis, tai tik torontiečiai, o kur kiti, kurie yra iš Kanados atvažiavę?

Chicagoj lietuvių judėjimas, palyginti, kaip Kaune, tik čia nėra operos ir smetoninio "seimo." Man jau teko pasinerti ir vaidybos darbe. Lietuvių Jaunimo Kultūros Ratelijū ruošiamė perstatyti komediją "Avinėlis Nekaltas." Liudies Teatras ruošia perstatymui du veikalus "Praetis Sesėlis" ir "Puseserė Solomėja." Tai tik pasiromos darbas, o jį pabaigti ir išpildyti, tai reikės padirbėti.

Toronto lietuvių suvienytam fronte darosi velniava. Gaila, nes ir man tiek darbo teko įdėti jo būdavojuimui. O dabar ima eiti šmintakiais iš priešfašistinio kelio. Būnant Toronte mūsų draugai suvienyto fronto klausimą statė pirmaeilėj vietoj ir darė nusileidimus, kad tik bendras veikimas įvyktų. Bet dabar pasirodo, kad Toronto socialdemokratai priešfašistinį reikalą išmainė ant Užemeckienės. Tai jau nuo senai pas Toronto socialistus buvo asmenis figuravimais, svarbiau už patį organizacinį reikalą.

Prieš Užemeckienę baubimą pagirti negalima. Bet tie, kurie per gvožtą kišo didžiūmos neapkenciamą asmenį, tai lygu baubiliams. Man rodoti dalykas išėjo ant lygios, tai reikalą bus galima subalansuoti.

Chicagoj Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas praėjo labai gražiai ir pasekmingai, buvo sudėtinė graži programa, dainavo trys chorai suaugusių ir vienas vaikučių. Grievė puikus orkestras "Lietuva," dainavo solistai, kalbėjo P. Grigaitis ir V. Andriulis. Pirmininkavo Dr. Montvidas. Parengime draugių atstovai atstovavo 15,000 Chicago organizuotų lietuvių, kurie prisidėda atsteigimui demokratijos Lietuvoj.

Smagu girdėti, kad Kanados lietuviai galvoja Liudies Balsu padaryti du syk į savaitę išėinančių laikraščiu. Bravo! Marš pirmyn, nei žingsnio atgal.

Dar smagiau matyti Pipirničios atgijimas. Pipirničia labai reikalinga. Kadaise ir aš dėjau pastangas Pipirničia budavoti. Geriausio pasisekimo Jurgiu Pipirui.

Draugiškai, W. Raila

Budėk

Budėk liaudies nuskriausta, Jau žvanga ginklai; Fašistų šalyse rausta Kariniai gaisrai.

Orlaiviai padanges raizo, Snipjapada trusis, Zemplajus fašistai braizo I tėvynę mūsų.

Tankai, kanuolės ir dujos Laukia valandos, Kad sunaikint darbo vaisius Sovietų tvarkos.

Didis karas prieš Sovietus Rengiamas senai; Budeliams žmogienos pietūs Kvėpia gan senai.

Nesulaukt jėms laiko skirto Darbininkus skerst; Mest planus tuos, ranka tvirta Mūs' tur' juos priverst.

Bet, kad karas neįvyktų—Privalom nesnaust, Iš dirbtuvų ir kasyklų Fašizmą suspaust.

Be tautų, rasių skirtybės Karą karui skelbt! Fašistus mūsų vienybė Greit galės nustelbt.

Bet jei karas prasidėtų—Kvaili jau nebūsim; Drauge stosim su Sovietais—Laimėsim ar žūsim!

Prolet-Aras

Plaza del Altozano 250, Albacete, Spain. Sausio 16, 1938.

Pastabos

Fašistai visados lieka fašistais, nežūrint kokiais varda is jie vadintųsi. Pavyzdžiui, Austrijos fašistai dėjosi Austrijos patriotais ir priešingais Vokietijos fašizmui. Bet Hitleriui tik kiek paspaudus, tuojau kapituoliavo ir krašto valdymą atidavė j hitlerininkų rankas sulcisdami ministerijon nazius.

Taip pat gali atsitikti ir su Lietuvos Smetona. Jis sakosi priešingas Hitlerio bei Lenkijos fašizmui ir skelbia lietuvišką fašizmą, bet tuo pačiu tarpu teikia hitlerininkams įvairias lengvatas ir paliuosuoja iš kalėjimų.

Na, o kas būtų, jei Hitleris pareikalauti jo kapituliacijos? Zinoma, už tam tikras lengvatas, krašto valdymą atiduotų j nazių rankas, kaip ir Austrijos fašistai kad atidavė.

Prie tautininkų fašistinės diktatūros ne tik padavė Lietuvos liudis yra pavergtė ir išnaudojama, bet ir pati Lietuvos nepriklausomybė yra didžiausiam pavojui. Tą pavojų prasalinti ir liudij ištraukti iš skurdo gali tik demokratinė Lietuvos valdžia.

Demagogija ir smurtas — tai fašistų metodai, naudojami įgyjimui galios ir jos išlaikymui savo rankose. Ta jų taktika visur tokia pat, todėl nesiskiria ir Lietuvoj, Smetonos.

Kad apgavus sukylancija Lietuvos liudij, Smetona paskelbė "seimą," kuris yra tik jo pakalikų bei didžiosios buržuazijos atstovų suėjimo vieta, ir visai neturi demokratinio supratimu seimo prasmės, bet pavadinatas "seimu" demagogiškai.

Tas pat ir su amnestija politikams kaliniams. Kada Lietuvos liudis ir iševija sujudo reikalauti amnestijos, jis jau irgi paskelbė, bet kam? Nagi hitlerininkams, voldemarininkams, O Lietuvos valstietis ir darbininkas, kovotojas už darbo liaudies būvio pagerinimą, dar teblaukia amnestijos.

Lig šiol Kanada neturėjo savo vėliavos. Išklmėse bei šventėse ir kitur, visados naudojo Anglijos vėliava, kaipo savą. Dabar Ottawa'j kalbama apie reikalingumą Kanadai atskiros vėliavos. Tam sumanymu pritaria ir Kingas ir Benetas.

Vėliavos pagelba mano atgavinti aklo patriotizmo jausmą, kuris pastaruoju laiku pradėjo nykti, ypačiai darbininkų sluogsnuose.

Tūlas L. Bond, 27 metų amžiaus, areštuotas penkiolikta kartą, Kingstono kalėjime pasikorė. Jis pirmą sykį pakliuvo į kalėjimą turėdamas dvylika metų.

Tas rodo, kad jis neturėjo priežiūros ir auklėjimo nuo kūdikystės dienų, o dabar nepakędamas savo gyvenimo pasikorė.

Kas kaltas, kad jaunimas iš mažens yra priverstas vogti? Ar ne ši, darbininkų gyvenimo nepaisanti, kapitalistinė sistema?

Kun. H. Hatton kalbėdamas Toronto protestonų mitinge pareiškė, kad virš 200 jaunų vyrų Toronte neturėdami pragyvenimo šaltinių ir gyvenimo vietos valkiojasi po miestą, ir šaltas žiemos naktis praleidžia šukšlų supylimo vietose bei šandėse. Jis sako, kad jaunuoliai lankydami mokyklas yra priversti gyventi bedarbiams skirtose užgoose ir tuo būdu laipsniškai pritaniami prie valkatos gyvenimo.

Betgi Kanada yra turtinga šalis ir, anot Pijūso, gerai tvarkoma.

Kanados agrikulturnos ministeris Gardner užgyrė Duplesio ir Hepburno "ašį" del užimtos jų pozicijos Kanados konstitucijos pakeitimo klausimu. Ir jis prisidėda prie jų, palaikydamas reikalavimą, kad konstitucija neturi būt pakeista taip, kad darbininkai galėtų turėti naudos.

Manitobos provincijos parlamentan buvo inėstas sumanymas, kad reikia panaikinti reikalavimą užstatyti 200 dolerių užstatą kandidatuojuantiems ir parlamentą ar kitas valdiškas vietas. Parlamentatas tą sumanyimą atmetė.

Montreale j aldermanus kandidatuojuanti turi užstatyti net po 500 dolerių.

Tokiu dideliu užstatu reikalavimas kapitalistai stengiasi užtvėrti sieną, kad darbininkų atstovai negalėtų kandidatuoti ir būti išrinktais.

Z. J.

B. ALKSNIS

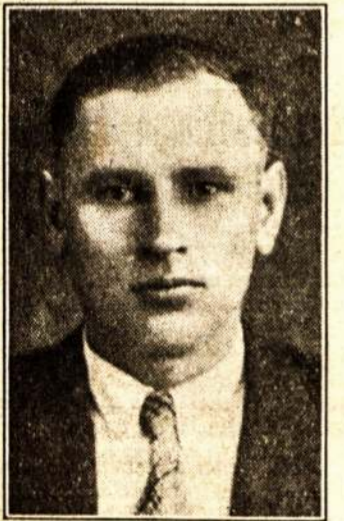
B. BUTRIMAS

P. BĒPIRSTIS

E. ZDANAUSKAS

J. GRIGARAVICIUS

Sovietų Sąjunga susideda iš daugybės tautų. Todėl, kad į visų tautų reikalus būtų lygiai žiūrima, šale Vyriausio SSRS Sovieto yra išrinktas Vyriausias Tautų Sovietas, į kurį įeina atstovai nuo visų didesnių tautų. Šis paveldas Tautų Sovieto atstovus laike Sovieto posėdžių.

nojo tą apylinkę. Atsargiai ėjom per gilius klo-nius ir aukštus kalnus. Tai šen tai ten degė fašistinės ugnys, retkarčiais perskrodavo aklą tamsą prožektorių šviesa. Jeigu būtų buvę fašistai daugiau budresni, jie galėjo mus apsupti kiekvieną minutę. Mes buvom prisiruosę viskam. Susitarėm—paskutinė granata sau.

Prieš aušrą mes jau buvom ant aukšto kalno, tarpe maloniai kvėpiančių pušų. Pastatėm kul-kosvaidį ir išsiuntėm žvalgus. Aš įlipau į aukštą pušį.

Klonyje matėsi didelis, žmo-nių apieistas kaimas. Paprastai visuomet žmonės apleidžia kai-mus prieš fašistų prisartinimą.

Tėmyju kaimą. Ne, jis neap-leistas. Ten randasi gyventojai. Matau, kaip jie iš namo išeina pirmiau viena figūra, po to iš kito namo—kita ir greitai visas kaimas atgyja. Bet jie ne vals-tiečiai, jie fašistai. Visi baltuo-se "rytiniuose drabužiuose." Jie italijonai — kareiviai reguliarės armijos.

Skaitau. Suskaitau 150. Jie išvelka kulkosvaidžius ir įstato į lizdus netoli mūsų, kai-myniniai. "Pavers į košę jei jie mus pastebės," manau.

Bet laimė mus neapleido. Fašistai buvo užsiėmę kuo kitu. Neuzilgo pasirodė kunigai ilguo-se savo sutonuose, o taipgi sin-joritos. Į kaimo aikštę išvedė di-delį bulių, papiovė, sukūrė ugnį ir ėmėsi už darbo. Vynas, bu-lius, kunigai ir fašistai...

Mes visą dieną slėpėmės su gatavai paruoštais šautuvais. Virš mūsų galvų pralėkė trys itališki "kaproniai." Nepastebė-jo mūsų.

Nuo Teruelio pusės girdėjosi granatų sprogamai, kanuolių baubimas... Staigiai iš už ho-rizonto pasirodė plieniniai paukščiai, respublika aviacija. Iš sykiu vienuolika, o paskiau ištisa armada. Mėtė bombas ant fašistinių apkasų.

Atėjus prietamai, mes pradėjom veikti. Einant lauku mūsų kojos įsipygnė į telefono vietas. Mes jas perpiovėm keliose vietose. Nusileidom nuo kalno į klonį, kur raitėsi kelias, vedan-tis į priešų priešakines linijas. Šiuo keliu fašistai pristato ka-riškas atsargas į Teruel frontą. Čionais mums kuo puikiausiai pasisekė išpildyti užduotis be to, kad priešai mus būtų pastebėję ir apsųdę.

Nuo darbo, nervų jėpimo ir kelionės, mirtinai nuilse sugrį-žom į savo bazę. Tikėtai ką su-gulėm pailsėti, kaip pasigirdo pavojus signalas: "Tra-ta-ta." Fašistų ataka. Griebėmės už šautuvų—ir lauk. Su dviemsi fi-nais sugulėm kalno viršūnėje. Po keletos šūvių šautuvas atsi-sakė veikti.

Deginanti saulės spinduliai ant tiek įkaitino šovinius, kad nebuvo galima juos įstumti į šovinių lizdą. Bet mūsų ugnis pasirodė toki mirtinga, kad fašistai pradėjo trauktis. Bet trumpam momentui prabėgus, susistiprinę savo eiles, vėl sugrįžo. Jie šaudė mirtinomis "dum-dum" kulkomis ir grana-tomis.

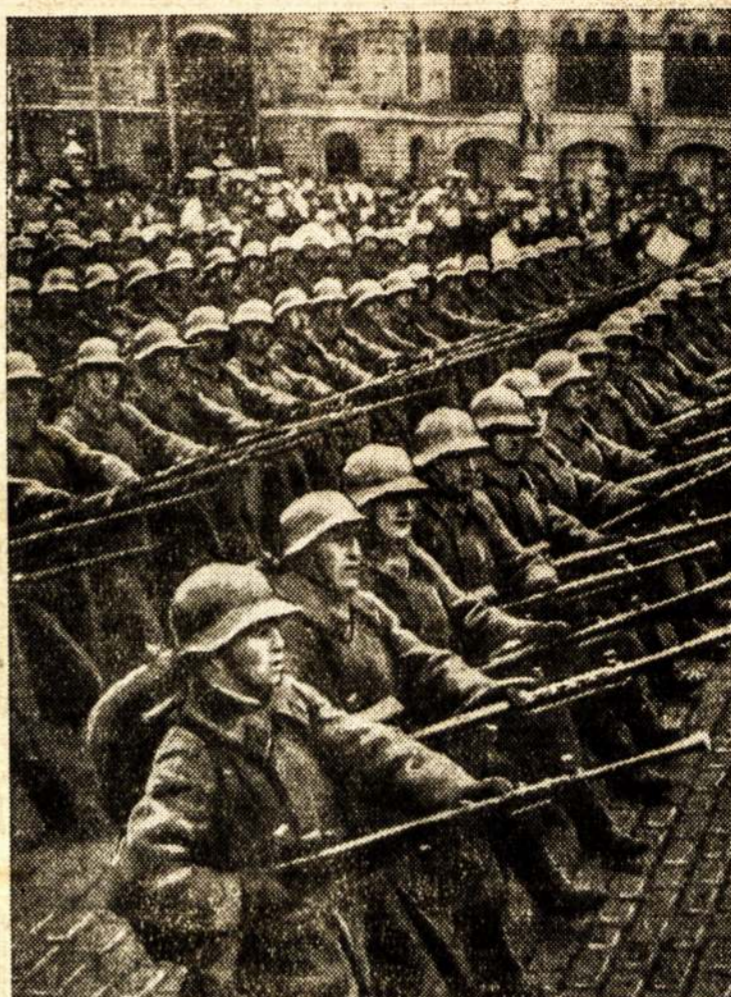
Vienas paskui kitą mūsų žmo-nės leidosi nuo kalno viršūnės žemyn. Šautuvas vėl veikia ir aš stengiuosi užpildyti prarastą laiką. Dairytis nebuvo laiko. Aiškiai girdisi tarp sprogtan-čių granatų užsiso, kaip finas garsiai keikiasi: "Perkela, per-kela fašista."

—Ei, jūs, ten viršūj!—girdi-si iš užpakalio balsas. —Atsi-traukit!

Apsisžiūriu — mes likom tik tryjuose.

Bet atsitraukti ne taip lengva. Iš užpakalio šaudė, iš priešakio šaudė, iš šono šaudė, o apart to, nusileidimas labai staigus. Laimė—kulkos mūsų nepalietė. Laikė viso to mūsų tikėtai vienas iš mūsų tarpo buvo užmuštas.

Pakalnėje mus laukė nemažo-sis siurprizas: asilo vedėjas iš- (Nukelta į 5 puslap.)

Tai raudonarmiečiai, SSRS gynėjai. Šio mėnesio 23 dieną jie švęs 20 metų sukaktuves nuo Raudonosios Armijos suorganizavimo. Kartu su SSRS darbininkais ir valstiečiais pias sukaktuves mi-nės ir viso pasaulio darbo žmonės, nes Raudonoji Armija yra ne tik socializmo saugotoja, bet ir demokratijos gynėja. Jei ne SSRS Raudonoji Armija, šiandien fašistai jaustųsi visai kitaip ir demokratijai pavojus būtų kur kas didesnis.

Draugas SVERNIKAS, SSRS Tautų Tarybos pirmininkas.

mas, jei viena kuri pusė visuo-met į kitą pusę žiūrės kaip į priešą.

Kas liečia komunistinės min-ties lietuvius, jie nuosirdžiai trokšta veikti su visokiomis srovėmis, jei jos tikrai nori veikti prieš fašizmą, už demo-kratiją. Jie nereikalauja, kad kitos srovės stovėtų už revoliuciją, už proletariato diktatūrą. Bet tas veikimas negali būti anti-komunistinis. Į ką gi būtų pa-našu, jei mes reikalautume, jog tas bendras frontas būtų anti-socialdemokratinis, arba antika-talikiškas? Bendras veikimas negali būti nei antikomunistinis, nei antisocialdemokratinis, nei antikatalikiškas, jis turi būti antifašistinis.

Kas liečia kritiką, jei ji bus taikoma pataisymui blogumų, pataisymui bendro veikimo klai-dų, perspėjimui bendro veikimo kenkėjų, ji nebus antisocialisti-nė, nei antikomunistinė, nei an-tikatalikiška. Ir dabar mes ne-kuriuos socialdemokratų kriti-kuojame ne už tai, kad jie so-cialdemokratai, bet už tai, kad nekurie veikia priešingai darbo žmonių reikalams. Mes juk ne-same kokie katalikiškos ar pro-stantizmo garbintojai, bet jei kas nors iš tų srovių žmonių atlieka gerus darbus—visuomet atiduodame kreditą. Atiduoda-me kreditą ir socialistams ir ki-tiems.

Taip, draugės ir draugai, už vienybę reikia kovoti. Jei šiandien komunistai gali pasidid-žuoti didele vienybe savo eilė-se, tai tik dėlto, kad jie vedė ir veda kovą su tais, kurie no-rėtų ardyti tą vienybę įsiskver-bus į jų eiles. Todėl ir social-demokratai turite kovoti už vienybę pirmiausia savo tarpe, kad paskui būtų galima susidrau-gauti su komunistais. Kol vienybės šalininkai neturės teisių socialdemokratų tarpe, tol jos nebus su komunistais, nes kada žmonės stvoja į bendrą veikimą turėdami mintyje ne draugiškumą, o planus pakenkti savo bendrafrontininkams, pakenkti vienybei, aišku, nieko gero ne-galima laukti.

Kokios Paselkėms Būtį Iš Tikros Vienybės

Jei Kanados lietuvių tarpe į-vyktų širdingas bendras veiki-mas, visa padėtis visai pasikei-tytų. Būtų galima labai daug nu-veikti ir kultūriname darbe ir darbo žmonių gynime. Tos visos jėgos, kokias šiandien Kanados lietuvių tarime, būtų išnaudo-jamos tam darbu. Laikraštis taipgi galėtų būti žymiai page-rintas, nes būtų galima įtraukti daugiau jėgų į jo apdirbimą. Jei vienybė tikru keliu progresu-otų, manau, kad Kanados lie-tuviai galėtų pradėti diskusuoti apie priėmimą prie laikraščio vieno socialistinės minties dar-bininko atstovauti tą srovę.

Bet tas neįvyks, jei Kanados lietuvių neves kovos už tikrą ir draugišką bendrą veikimą, už priešfašistinį ir už demokratinį veikimą. Antikomunistinis neku-rių žmonių nusistatymas tą skaisčią idėją sulaukys dar ant ilgo.

J Yla

Po Saulėtu Dangum

Autorius žemiau paduoto straipsnio apie kovas tarptautinių savanorių Ispanijoje, kovojančių prieš fašizmą—savanoris estas, kovojantis Ispanijoje skandinaviškam batalijone nuo pirmųjų revoliucijos dienų. Jo šie užrašai buvo atspausdinti estiškam komunistiniam laikraštyje "Liaudies Balse," kuris išeina Norvegijoje delei priežasties fašistinio teroro Estijoje.—Petras.

Kaimas, kuris buvo atimtas nuo tų barbarų, sunaikintas iki pamatų fašistų kanuolėmis ir minosvaidžiais. Vietoj namų—grūvėsiai. Visas žemės paviršius padengtas giliomis duobė-mis. Karštoji dienos tiesiog nega-lima pakęsti, visur—grūvėsiau-se, duobėse ir tiesiog ant žemės paviršiaus valiojasi gaba-lai žmoniškos pūstančios mėsos, kurie išduoda baisią smarvę.

Kaimo gyventojai buvo ant tiek išgandinti baisiais karo pa-veikliais, kad tik po šešių są-vaikių nusprendė sugrįžti atgal. Ir vis dar bijojo. Aš savo nuo-monės neduosiu, kaip jie galės atsistatyti. Namai sunaikinti, in-ventorius sunaikintas, gyvulių nėra, o baisiausiai už viską—nė-ra ką valgyti.

Viską sudėdė fašistinių kanuo-lių ugnis. Vakar mačiau, kaip viena sugrįžusi šeimyna verkė ant savo namo grūvėsini. Aša-ros taip ir bėgo srovėmis per liesus vargdienių veidus.

Trys vaikai, vyras, moteris ir senelė, kurių kūnai buvo pa-dengti tik škarmalais, ilgai ne-galėjo surasti tos vietos, kur pirmiau radosi jų namas, iki to-kio laipsnio buvo pakeista vieta. Kada surado, parkrito kaip pa-kiirsti. Iš kurio galo pradėti? Mažas jų laukas buvo visas iš-raustas giliomis granatų duobė-mis, paverstas į kapynus, kur pūva dalys žmonių kūnų. At-plėšti gabalai žmoniškos mėsos kyšo iš taip brangių jiems žemės. Jie turi tik mažą gabalėlį juodos duonos.

III

Mūsų Lauke

Prabėgo visas mėnuo, kaip mane pradėjo tasyti po įvairias komisijas, pakol ant galo aš nuo jų atsiskyrčiau. Radau ramybę centraliniam fronte. Mūsų dalis dabar randasi tame pačia-me kaime, kur buvo į skutus sumušti Musolinio narsuoliai.

IV

Priešo Užfrontėj

Gavom įsakymą pereiti į prie-šo užfrontį ir tenai išpildyti pa-vestą svarbią užduotį.

Grupė susidarė iš savanorių: trys estai, keletas finų, keletas švedų ir kt. Kelrodžių buvo pa-imitas ispanas, kuris gerai ži-

J. MALICKAS

L. KISELIUS

A. SAMUOLIS

Kanados Lietuviai Kovo-tojai Ispanijoje

Čia talpinamų 8 draugų pa-veiksiai yra visų demokratijos šalininkų mylimų ir gerbiamų didvyrių-kovotojų, kurie supra-to darbo klasės reikalus iki aukščiausio laipsnio ir aukoja save, kad išgelbėtų žmoniją nuo vergiją nešančio fašizmo.

Jie išgirdę apie vykstančias nekaltų žmonių ir kūdikių žu-dynes Ispanijoje pasiryžo stoti kovon prieš sujungtas viso pa-saulio fašistų jėgas ir apginti juos ir pasaulio demokratiją.

Kas Turėtų Būti Daroma

Komunistinės minties Toron-to lietuvių supranta, kad yra socialdemokratų tarpe tokių, kurie širdingai trokšta bendro veikimo. Komunistinės minties lietuvių taipgi pageidauja bend-ro veikimo. Bet to bendro veiki-mo nebus, jei bus leista tam bendram fronte stovėti tiems socialdemokratams, kurie jo ne-nori, kurie skaito didžiausiu prasižengimu draugavimąsi su komunistinės minties lietuvių, kurie smerkia socialdemokratą už tai, jog ji įtaria rašinėjime liaudiškame laikraštyje. Juk kiekvienas gali suprasti, kad bendradarbiavimas nebūs gal-

Draugas LEVICKIS, SSRS Tautų Tarybos vicepirmininkas. Lietuvoj yra kalbama ir rašo-ma, kad jis yra suvalketis.

Lietuvoje

UOŠVĖ GELBĖJO PIKTĄ ZENTĄ

Tytuvėnai, Raseinių apskr.—Pabarikų kaimo gyventojas C. grįžo gerokai įkaušęs. Tuo laiku namuose buvo vienos moterys: žmona, uošvė ir žmonos sesuo. Kažkuri namiškių užpykino C., kuris tą dieną buvo pralošęs teisme bylą. Šis griežes peilį puolė žmoną ir jos seserį, bet jos paspruko. Tada puolė uošvę, kuri gerokai sužeista irgi paspruko. Tuomet C. užsikabino kambario duris ir norėjo pasikarti. Uošvė pro langą pamačiusi pasikorusį ir jau be gyvybės žymių žentą, išmušė langą ir įlindusi į kambarį puolė gelbėti Gelbėjimas gana sunkiai vyko, pasikoris kabojo aukštai,—uošvė nepasiekė nuplauti virvės, tik pakėlė jį aukštyn ir taip laikydama šaukėsi pagalbos. Subėgė kaimynai išgelbėjo iš keblios padeties uošvę ir nenaudėlį žentą, kuris po tokių "laimingai" pasibaigusį įvykių ilgai pasirgs.

MOKYTOJAS NUŽUDĖ MOKYTOJĄ

Kaunas. — Julijanavos pradžios mokyklos mokytojas Saladzius nužudė Kauno pradžios mokyklos mokytoją Vaičiulaitį, už tai, kad Vaičiulaitis bandė flirtuoti su Jono Saladžiaus žmona. Saladžius pavyduliadaus pasikvietė Vaičiulaitį pas savo uošvę, gyvenančią žaliajam kalne, ir pello smūgiais subadė Vaičiulaitį galva.

Vaičiulaitis vietoje miręs, o Saladžius areštuotas.

VARGSTA INTELIGENTAI BEDARBIAI

Šiauliai.—Darbo biržoje įregistruota apie 40 inteligentų bedarbių, tuo tarpu kai mieste savivaldybės įstaigos tarnauja iš vienos šeimos po kelis asmenis. Net pačioj darbo biržoje kaip inteligentai bedarbiai priimami tarnauti tokie asmenys, kurie turi kitokių pragyvenimo šaltinių, o neturtingieji, kurie negali vaisingai atsilpyginti už rekomendacijas, vaikšto gatvėmis badaudami.

OKININKAI NESILAIKO VAŽIAVIMO Taisyklių

Marijampolė.—Paskutiniu laiku plente Marijampolė-Kaunas daug važiuojančių ūkininkų nesilaiko važiavimo taisyklių ir važiuoja priešingą keliu šonu. Autobusų tarnautojai skundžiasi, kad dėl to tenka per daug dažnai daryti rizikingus posukus ir net pergyventi smulkių nelaimių.

Toks pat ūkininkų nepaisyimas į važiuoties taisykles pasireiškia ir kitose vietose.

PARAPIJOS SALĖJE ŽMONIŲ TURGUS

Rokiškis. — Parapijos salėje yra "įsisteigusi" samdomo "birža." Tai, gal būt, vieništelė tokią įstaigą visoje Lietuvoje. Į arbatinę susirenka mergos ir bernai, kurie nori eiti pas ūkininkus tarnauti. Čia žmogus jautiesi lyg būtum žmonių turguje. Susirinkę keletas desėtų ūkininkų derasi mergas ir bernus. Vieni giriasi savo jėgomis ir darbštumu, antri giria savo ūkius, savo sąžiningumą ir teisingumą.

Algos šiemet aukštesnės. Merga prašo metinės algos 300—400 litų, o bernai 450—500 litų.

PERSOVĖ UŽ PANOS ISVEDIMĄ IŠ VAKARUSKŲ

Taukeliai, Daugailių vals.—Iš Taukelių kaimo vakaruskų grįždamas namo VI. Aponavičius atsivedė su savim ir merginą, kurią būk tai parvežęs nuo Šapoko.

Šapokas pasivijęs juos lauke atsiėmė savo paną, o po to atsigrižęs peršovė einantį Aponavičių. Aponavičius nuvežtas į ligoninę.

ATIDARYTAS PRIEŠISTORINIS MUZIEJŲ SKYRIUS

Kaunas. — Šiomis dienomis Vytauto Didžiojo muziejų buvo atidarytas Lietuvos priešistorinis skyrius. Dr. Puzinas apibūdindamas to skyriaus atidarymą, informavo spaudos atstovus, kad skyriuje jau yra išstatyta apie 1,672 priešistoriniai eksponatai. Atatinkamai prirengus sandėlį dar bus išstatyta apie 8,000 eksponatų, kuriuos jau turi muziejus.

Skyriuje išstatytoji medžiaga leidžia stebėti priešistorinį kultūros raidą nuo seniausių ligi istorinių laikų. Lietuvos priešistorė prasideda ir baigiasi žymiai vėliau, negu kitose vakarinės ir pietinės Europos kraštuose. Tik maždaug prieš 14,000 metų, kai ledynai jau buvo pasitraukę iš Lietuvos krašto, susidarė, nors dar labai sunkios, sąlygos gyventi žmonėms. Patys seniausieji poledinio laikotarpiai žmonių gyvenimo liūdininkai yra svėdrų tipo titnaginiai, karklo lapo formos, strėlių galai ir kt. Šios kultūros dirbinių daug randasi pietinės Lietuvos slėniuose.

Viduriniame akmens amžiuje (apie 8,000 metų prieš Kristų) į Lietuvą atsikelia didesni žmonių būriai. Lietuvoje išsiskiria dvi kultūros: titnaginė ir kaulinė. Titnaginės kultūros dirbinių ypač daug aptinkama Kauno apylinkėse. Daugiausia kaulinės kultūros dirbinių randasi dūrynuose, anksčiau buvusiuose ežeruose.

Naujame akmens amžiuje Lietuvoje aptinkama šukinės ir virvelinės keramikos kultūros liekanų. Apie 1,500 m. prieš Kr. Lietuvą pasiekė patys pirmieji metalo dirbiniai. Žalvario amžiaus įrankiai, ginklai ir papuošalai buvo gaminami iš žalvario. Lietuva žalvario amžiaus radijų gausumu užima po Rytprūsiją antrą vietą.

Apie 500 m. pr. Kr. Pabaltiję pasirodo pirmieji geležies dirbiniai, tačiau Lietuvoje tuo tarpu jų dar nerasta.

Pirmaisiais amžiais po Kristaus Lietuvoje pasiekiamas aukščiausias medžiaginės kultūros laipsnis mūsų proistorijoje. Apie 200 m. po Kr. jau galima kalbėti apie gryną lietuvių kultūrą. Tipingiausi šios kultūros dirbiniai yra antsmilkiniai ir antkaklės šaukštiniai galais. Turtigiausi šio laikotarpio kapinynai aptikti Paviekiuose, Vizdėgiuose, Lauksvyduose, Serežiuose, Eiguiliuose ir Norušiuose. Šių kapinynų medžiaga išdėstyta atskirais kapais ir iliustruojama kasinėjimų nuotraukomis bei piešiniais.

Vidurinio ir Naujojo geležies amžiaus radiniai taip pat išdėstyti chronologiškai ir tipologiškai. Čia tarp daugelio įvairios formos papuošalų, ypač išsiskiria daugybė gintarinių ir stiklinių karolių.

Gale vienos vitrinės skydas paskirtas technikai ir taisyms, kur sudėta liejamųjų formų likučiai, liejamieji moliniai semtukai ir ki. Naujai pagamintoje vitrinėje išstatytas Paluknyje Tado Daugirdo kasinėtus turtingas kapas, kaip jis buvo rastas vietoje.

Skyriuje po eksponatais duomas trumpi paaiškinimai, piešiniai. Ant sienų iškabinti įvairių priešistorinių vietų vaizdeliai ir radinių žemėlapiai.

KILUS GAISRIUI SUDEGĖ TRYS MERGAITĖS

Alsėdžiai. — Mažajam ūkininko J. Ustino trobelėje kilus gaisrui, sudegė vienoje lovoje gulėjusios trys jo mažametės dukrelės. Ustinas buvo našlys, jo žmona mirė trečiąją dukterį gimdydama. Tą vakarą jis buvo išėjęs pas kaimynus ir kiek vėliau pareidamas namo pamatė savo trobelę degančią. Tuoj puolėsi į vidų mergaitę gelbėti, bet jau buvo per vėlu, mergaitės buvo taip apdegę, kad ir gyvybės ženklų neberodė.

Gaisro priežastis dar neišaiškinta.

Redakcijos Atsakymai

D. Balaišui, Straffordville, Ont.—Tokių pranešimų, apie kokius draugas rašote savo laiške, mums neteko matyti. Ar nepadarėte, drauge, kokios nors klaidos adresuojant laiška, dėl kurios laiškas kur nors nuklydo?

MEKSIKOJ IŠDALINS BUVUSIO PREZIDENTO ŽEMĖ

MEKSIKOS MIESTAS.—Buvusio prezidento P. E. Calles, kuris dabar randasi Jungtinėse Valstijose išstremime, žemės plotai Santa Barbaroj bus išdalinti žmonėms. Tam darbui praversti žemės ūkio departamento projektas patvirtintas ir žemė bus dalinama po 150 akrų sklypais, atatinkamai dvarų parcelavimo valdžios nustatyta programai.

Kolektyviečiai Uzbekistane klausosi Molotovo kalbos, kuri buvo užrekorduota į gramofono rekordą. Sovietų Sąjungoj dabartiniu laiku smarkiai plečiasi gramofonai ir radio. Jie naudojami ne vien tik smagumui, bet ir gavimui informacijų apie valdžios darbus ir planus dėl darbo žmonių būvio pagerinimo.

Kanados Lietuvių Komunistų Kampelis

Sutinka Su Komunistų Teorija, Bet Priešingas Komunistams

A. Frenzelis Naujienose rašo, kad socialdemokratai stovi už proletariato diktatūrą. Išeina, kad jis sutinka su komunistais pačiais svarbiausiais principiniais klausimais. Juk kas stovi už proletariato diktatūrą, tas būtinai turi stovėti ir už proletarinę revoliuciją, nes be revoliucijos negali būti proletariato diktatūros. Per revoliuciją proletariatas sudaužo kapitalistinę valstybę ir įsteigia savo.

Tikrenybėje visi priešingai. Socialdemokratai priešingi proletariato diktatūrai. Jei jie stovėtų už proletarinę revoliuciją ir proletariato diktatūrą, tai nereikėtų nei kalbėti apie bendrą frontą; tuomet kalbos eitų apie galutiną socialdemokratų ir komunistų susivienijimą. Katalonijos (Ispanijoje) Socialistų Partija pripažino proletarinę revoliucijos ir proletariato diktatūros reikalingumą ir susivienijo su vietine komunistų organizacija.

Komunistai irgi stovi už proletariato diktatūrą, o ne už komunistų diktatūrą. Jei kas komunistų tarpe agituotų už komunistų diktatūrą, tas negalėtų būti komunistų partijos. Jis būtų prašalintas iš komunistų partijos.

Toliau A. Frenzelis aiškina, kad Sovietų Sąjungoj komunistų diktatūra. Jis mums siūlo važiuoti į Sovietų Sąjungą ir persitikrinti. Reikia pasakyti, kad mes važiuoti pilnai sutinkame. Nebūtų didesnio komunistui džiaugsmo, kaip nuvykti į Sovietų Sąjungą ir pasimatyti su tais darbininkais, kurie jau 20 metų, kaip laisvi.

Bet kol tas bus įvykdyta, mes galime pamėginti kitą būdą. Pasikvieskime John Buckley, Toronto Trades and Labor Council sekretorių, kuris nėra joks komunistas, kad mums paaiškintų, ar Sovietų Sąjungoj komunistų diktatūra, ar proletariato. Aš tikiu, kad jis, kaip socialistinių pažiūrų žmogus, bus visai bešališkas tame klausime.

Aš iškalno nujauciu, kad A. Frenzelis tuoj pastatys klausimą, jei Sovietų Sąjungoj proletariato diktatūra, tai kodėl tenai neturi laisvės socialdemokratų partija?

I tai atsakant galima pažymėti tą, kad tie socialdemokratai, kurie stovėjo už proletariato diktatūrą, nuėjo su komunistų partija, nes komunistų partija susidarė iš tų socialdemokratų, kurie stovėjo už proletarinę revoliuciją ir proletariato diktatūrą. Kurie buvo prieš proletariato diktatūrą, tie nuėjo su baltagvardiečiais.

Jei A. Frenzelis širdingai kalba, jog Toronto lietuviai socialdemokratai stovi už proletariato diktatūrą, jis pasako, kad tarp komunistų ir socialistų skirtumas svarbiais principiniais klausimais yra labai mažas. Už tai reikėtų kalbėti apie kur kas didesnę vienybę. O kas dėl Sovietų Sąjungos, tai būtų galima susitarti. Mes sutinkame užvesti tyrinėjimą, kokia tenai diktatūra, proletariato, ar komunistų.

JOHN L. LEWIS, C.I.O. lyderis. Jis žada ateinančią vasarą atsilankyti į Kanadą, jei bus galima įvažiuoti. Kiek yra žinoma, tai reakcionieriai planuoja sukelti didelį triukšmą prieš jo atvykimą.

Oshawos Darbinink. Reikalauja Panaikinti Padlock Law

Civilių Teisių Komiteto vicepirmininkui R. L. Calder'ui, 16 vasario, Oshawoj, Ont., buvo suruoštas masinis mitingas. Mitingą suruošė Automobilų Darbininkų Unija, kuriame dalyvavo virš 2,000 žmonių. Calderis kalbėjo prieš Duplesio padlock law ir ragino reikalauti, kad federalė valdžia į panaikintų, nes jei Kvebeke tas įstatymas, naikinant demokratines teises, nebus panaikintas, jo galės sudaryti ir Ontarijoj. Jis nurodė, kad 98 paragrafas buvo panaikintas vien todėl, kad žmonės to reikalavo ir valdžia negalėjo atlaikyti žmonių veržimo. Bet jei federalė valdžia ir nepanaikintų padlock law, tada pats įstatymas už jį agituotų.

"Aš nesu komunistas, aš esu Rymo katalikas ir priimu bažnyčios dogmą be abejojimū. Bet kada ta bažnyčia išsina iš savo religinių vėžių ir sako man ką aš turiu daryti, ir ko nedaryti,—tada bažnyčios galva lieka paprastu piliečiu ir aš turiu pilniausią teisę jį ignoruoti ar išieiti prieš jį. Todėl, nors būdamas nekomunistas, aš sakau, kad esame labai daug skolingi ir dėkingi Rusijai. Už tai, kad ji viena savo pinigais, savo vienos jėgomis, vargais ir krauju įgyvendina komunizmo idėją, kad mes visi galėtume matyti ar ta idėja yra gera ar ne."

Grįždamas atgal prie padlock law, jis nurodinėjo, kaip policija, jo remdamasi nelegališkai įsibriauna į namus ir niekina visas žmonių demokratines teises ir naikina kultūrą užgrobdama laisvą žodį, užgrobdama knygas.

"Aš tikiuosi, kad Duplesis pradės gaisrą degindamas knygas, kurias jis užgrobė. Aš tikiuosi, jis sukraus didelius knygų lauzus aikštėse ir pašauks žmonių koriką, kad tas uždegtų knygas ir jų milžiniška liepsna nušviest apylinkę, nes žmogus išėjo į laisvę nušviestu degančių knygų kelių..."

Calder nesitiki, kad Kvebeko liaudies ilgai pakęs pajuoką ir išniekinimą, bet jis nurodo reikalingumą paramos iš visų laisvės ir demokratijos mylėtojų, kad jie drąsiau ir tvirtiau galėtų žengti į progresą pirmyn.

Ta jo kalba buvo uždrausta traušiuoti per radio Ontarijos provincijoje, bet kitose provincijose ir demokratijos kompanijos ją praleido.

B. MASKVA. — Netoli Kirovsko 21 angliakasių bevalgant, pasiėjo nuo kalno baisybės sniego ir užgriuvo valgyklą. Manoma, angliakasiai bus mirtinai užslėgti.

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Pirmas Rajonas Geriausia Pasirodo Naujų Narių Gavime

Vasario 19 d. kuopų pranešimais vaduojantis, galima pasakyti, kad naujų narių gavime geriausia atsižymi Pirmojo Rajono draugai-ės montrealiečiai. Pirmo rajono 137 kuopa jau turi prirašius 15 naujų narių, o 47 kuopa apie 10 naujų narių. Reikiška, jau virš 40 nuosimčių pirmas rajonas savo kvotą išpildęs. Jeigu taip darbuosis ir toliau, tai Raudonąją Istorinę Vėliavą bus sunku išprašyti iš Pirmo Rajono.

Antras Rajonas užsiregistravęs 7 naujais nariais. Bet tai tik mažesnių kuopų darbo rezultatai. Štai Antrojo Rajono kuopos atsirekomendavusios su naujais nariais: 95 kp., Kopuskasing, su 4 naujais nariais; 96 kp., Sudbury, su 1 n. n.; ir 100 kp., Timmins, su 2 n.n. Toronto, Hamiltono, Windsoro ir Westono kuopos dar neprabilo. Kanados Veikiantis Komitetas laukiame, o Antrojo Rajono garbė reikalauja didžiųjų kolonijų prabilimo. Prabilkite, draugai ir draugės.

Trečias Rajonas atsirekomendavęs dar tik su vienu nauju nariu, bet jie drąsūs pareikšti, kad Raud. Ist. Vėliavos nepaleis iš Trečiojo Rajono ribų. Jie visuose važuose pavyzdinčiai laikosi, tikime, kad ir šiame išsilaikys garbingai. Į tai duos atsakymą Trečiojo Rajono draugai-ės savo darbštumu.

Ketvirtas Rajonas draugų lethbridgečių vardu atsirekomendavęs su vienu nauju nariu. Kitos kuopos dar nieko tuo klausimu nepasakė, bet tikimės, kad ketvirtos rajono draugai neatsilikis nuo kitų rajonų. Jų rajonas pasižymėjo su revoliuciniais herojiškais kovotojais patytdamas Kanados lietuvių garbingoje vietoje tarpe kitų tautų antifasistiniai nusistačiusių darbo žmonių, gi šiame važuje gali likti pavyzdinčiais užpldytojais išvykusių Ispanijon draugų vietas.

K.V.K. kreipiasi į visus mūsų draugijos narius ragindami energingiau darbuotis naujų narių gavime į ALDLD. Su šia diena pranešimus turime dar tik nuo septynių kuopų, kurios prisunėję arba pranėję, kad gaus 34 naujus narius. Tai tik 24 nuosimčiai mūsų plano išpildyta naujų narių gavime. Bendrai, per paskutinę savaitę kaip kurios kuopos padarė girtiną progresą, bet neapsistokime dirbti ir toliau, gi nepradėję, pradėkite.

Maršrutui Prisiūsimas Gerėja

Kovo mėnesį K.V.K. nutarė pasiūlyti mane su maršrutu. Kaip kurios kuopos ir rajonų komitetai jau rimtai ruošiasi maršrutui. Tai geriosios pusės iš mūsų prisiruošimo naujam deklamavimui žygiui. Bet yra ir nevertinimo, kur draugai atidėjoja svarstyti ir pranešti, kaip eina prisiruošimas maršruto išnaudojimui.

Trečiojo Rajono draugai-ės praneša, kad jie tuo laiku, kada su maršrutu pasieksiu trečiąjį rajoną, planuoja šaukti Trečiojo Rajono kuopų konferenciją. Tai sveikinantis draugų žygis. Be to, ruošiamasi šaukti masinių susirinkimų ir turėti politinius kursus. Kitų kolonijų draugai turėtų pamti pavyzdį iš trečiojo rajono draugų.

Ketvirtos Rajono draugai turėtų rimtai ir greitai susirūpinti tuo klausimu. K.V.K. daro žygius, kad atlankyčiau ir ketvirtos rajono ribose esančias kolonijas. Lethbridge draugai praneša, kad jie su džiaugsmu sutinka K.V.K. pasiryžimą. Tuo klausimu turėtų pareikšti savo nuomonę ir Ketvirtos Rajono Komitetas. Laiko visiškai mažai. Laukimas negalimas. Reikia veikti skubiai, kad maršrutas neliktų be pasekmių. Siūlyta, kad Ketvirtos Rajono draugai taipgi bandytų suruošti lietuvių susirinkimą, ir jeigu galima, šaukti savo kuopų konferenciją.

Visus K.V.K. planus, maršruto klausimu, teks paskelbti kovo mėn. pradžioj. Prie paskelbtų planų turės galimai pristatinti, nes jokiū būdu neįmanoma visų kuopų pageidavimus pilnai išpildyti. Centraliniam komitetui šiame klausime reikia išdirbti bendrus planus, kuopų pageidavimus ir pasiūlymus panaudojant kaip reikiamus patarimus.

Pasmarkinkime Spaudos Platinimą

Sąsiųsį su dabar vedamu va-

jumi naujų narių gavimui, ALDLD kuopos turėtų pasmarkinti spaudos platinimo darbą. "Laisvės," Vilnius" ir ALDLD leidiniai turime pasiekti kiekvieną Kanados lietuvi. Antifasistinės literatūros sklaidimas, tai svarbiausias uždavinys. Mes turime supažindinti kiekvieną lietuvių darbo žmogų su fašizmu, kaip šiu dienų didžiausiu žmonių neprieteliu.

K. Kiliukevičius
K.V.K. Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Atsišaukimas į ALDLD 126 Kuopos Narius

Evensburg, Alta. — 1935 metais čia susiorganizavo ALDLD 126 kuopa iš 12 narių. Tada šioj apylinkėj gyveno apie 13 lietuvių, kurie, netekę kantrybės besitrunkdami po miškus ir kempes, paėmė iš valdžios žemės ir bandė apsigyventi, susikurti savo ūkį. Tada kuopa gerai veikė, bet dabar, kada žmonės, negalėdami išsilaikyti ant pradėtų išdirbti farmų vienas po kito išražinėjo, tai ir kuopos veikimas beveik visai iširo. Tai įvyko dėl blogo draugų atsiėmimo lūnui kuopos, bet gyvenimo sąlygos juos išskirstė po visus Kanados kraštus. Nes tos paimtos "armės "homštatai" randasi neapgyventose apylinkėse, kur nei kelių nei artimesnių miestelių nėra. Kad įsitaisyti namus bei išdirbti žemę, reikia gauti iš tur nors paramos, bet valdžia jokios paramos nedavė, todėl tauguma susidėję savo visą turta į maišus ant pečių iškeliauo eškodami pragyvenimo. Dabar šios kuopos nariai vieni gyvena net British Columbijoj, kiti Albertoj ir kitur.

Bet vis tik, nežiūrint to, mums visiems buvusiams 126 kuopos nariams reikia priklaustyti prie ALDLD, nes tai mūsų, darbininkų apšvietos draugija.

Todėl aš kreipiuosi į visus šioje apylinkėje gyvenančius lietuvius stoti į 126 kuopa, užsimokėti užvilkintus mokesčius ir tos kuopos veikimą sustiprinti. Mums, draugai ir draugės, reikia susirūpinti savo organizacijų budavimui, nes be organizacijų, be klasinės kovos mes nieko negalėsime laimėti nei savo ekonominiu būvio pagerinti. Per kelių metų laikotarpį mes kiekvienas pamatėm ir įsitikinom, kad kapitalistinė klasė visais būdais stengiasi mus išnaudoti ir pavergtus laikyti, todėl ir mes turime organizuotis, kad savo reikalus apsaugojus ir būvį pagerinus. Dabar einant ALDLD vaju stokime į ją, auginkime, dirbkime. Užsimokėkime nario mokesčius, nes kiekvienas su prantame, kad žurnalų ir knygų leidimui reikalinga pinigai. Sustiprinę ir išauginę savo organizacijas, mes pajėgsime atsilaukyti ir prieš augantį fašizmą.

K. Makarevičius

Bus Šaukiama ALDLD III Rajono Konferencija

WINNIPEG. — Trečiojo rajono komiteto susirinkime buvo diskusuotas rajono konferencijos šaukimo klausimas. Aptarus priėjome išvados, kad konferencija reikalinga šaukti ir numatome ją šaukti apie pabaigą balandžio mėn. Winnipege.

Konferencijai galutiną datą nustatysime vėliau ir tada visoms ALDLD trečiojo rajono kuopoms išsiuntinėsim dienotvarkę. Bet dabar prašome visas rajono kuopas ruoštis prie konferencijos ir prisuntimo atatinkamo skaičiaus delegatų.

Pasauliniai įvykiai, bei vietinės reakcijos siautimas verčia mus darbininkus labiau organizuotis ir savo jėgas sucentuoti. Mums reikia didesnės kooperacijos, didesnės vienybės. Visą tą galėsime atsiekti bei sustiprin per konferenciją ir pagerinti visą veikimą.

Tikimės, kad kuopos įvertins konferencijos svarbą ir prisius skaitlingą delegaciją. Į konferenciją bus užkvieštos ir broliškos organizacijos. Būtų labai gerai, kad Bienfait, Sask., apylinkės lietuvių, kurie simpatizuoja ALDLD veikimui, taipgi prisistų savo delegatų.

ALDLD III Rajono Kom.

Montrealo Naujienos

PUIKIAI PAMINEJO 16 VASARIO

PRANEŠIMAI

MONTREAL, Vas. 20.—Visos pašalpinės draugijos bendromis jėgomis minėjo 16 vasario, 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, Vytauto Kluibo salėje. Dar niekad Montrealiečiai nebuvo taip skaitlingai apvaikščioję Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą, kaip kad šįmet. Dalyvavo apie 700 žmonių. Nemaža Kluibo salė buvo kimštos prisikimšusi, kad negalima buvo nei pereiti. Visas paminėjimas praėjo geriausioji nuotaka.

Buvo išpildyta puikios koncertinės programos, kas publikai teikė geriausio išpildžio. Taipgi kalbėjo trys kalbėtojai, nuo Vytauto Kluibo, Sv. Kazimiero-Jono Paš. Draugijos ir nuo S. Onos ir Dukterų Paš. Draugijos. Visi trys kalbėtojai atžymėjo Lietuvos liaudies kovas prieš 20 metų, už atgavimą nepriklausomybės, ant pamatų demokratines Lietuvos. Po 20 metų, kada Lietuvos liaudis turėtų apvaikščioti džiaugsmingai savo laimėjimus, tai turi grumtis su savo tautos carberniais tautininkais-fašistais už laisvę. Po paskėmėj priimta protesto rezolucija su reikalavimais atsteigti demokratines teises, suteikti amnestiją priešfašistiniam kaliniams ir kit. Visi paminėjimo dalyviai pasisakė už tokia rezolucija, tik vienas buvo prieš.

Plačiau apie visą paminėjimą, bus parašyta spaudoj vėliau.

Rep.
Lietuvos Prezidentui A. Smetonai, Seimo Pirmininkui K. Saknui ir Seimui, Kaunas, Lietuva.

Rezolucija

Montrealo lietuvių pašalpinės draugijos: D. L. K. Vytauto Nepriklaimingo Kluibo, Montrealo Lietuvių Sūnių ir Dukterų Pašalpinė Draugija, Sv. Kazimiero-Jono Rymo Katalikų Pašalpinė Draugija ir Sv. Onos ir Elzbiotos Moterų R. Katalikų Pašalpinė Draugija, masiniai minėdamos 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, 20 d. vasario, 1938 m., Kluibo salėje, 2161 St. Catherine Str. E., Montreal, Canada, skaičiuje 700 Montrealo lietuvių griežtai protestuojame prieš tautininkų-fašistų diktatūrą ir prieš ruošiamą naują konstitucija, kuria manoma visiškai atimti Lietuvos žmonėms teisę dalyvauti bent kokiam valstybės reikalų sprendime, o visos teisės norime atiduoti niekieno nerinktam, bet diktatoriškai pasiskelbusiam prezidentui.

Mes reikalaujame atsteigti demokratine tvarka Lietuvos ir laikytis Steigiamojo Seimo nustatytos Konstitucijos; mes reikalaujame tuojaus paleisti dabartinį seimą, vadinamą "tautos atstovais", ir paskelbti naujus Seimo rinkimus, leidžiant visiems Lietuvos žmonėms per savo organizacijas statyti kandidatus ir laisvai darbuotis už jų išrinkimą. Kol tas bus padaryta, mes reikalaujame:—

1. Panaikinti karo lauko teismus ir koncentracijos stovyklas.
2. Gražinti organizacijų, spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvę ir teises visiems Lietuvos žmonėms, garantuotas Steigiamojo Seimo Konstitucija, už kurias Lietuvos žmonės kovojo prieš dvidešimt metų, laike Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo.

3. Kad 20 metų Lietuvos Nepriklausomybės proga būtų suteikta amnestija visiems priešfašistiniam kaliniams, kurie įkalinti už tai, kad jie kovojo dėl žmonių būklės pagerinimo, arba reikalavo demokratinę teisių, atkovotų prieš dvidešimt metų. Mes griežtai stovėsime už šiuos reikalavimus tol, kol jie bus išpildyti ir visuomet remsieme Lietuvos liaudies kovas, kurias ji veda prieš jūsų diktatorišką vyriausybę, reikalaudami politinės ir ekonominės laisvės.

Po rezolucija įgalota pasirašyti:

J. Yla
M. Vaišnoras
K. Kiličevičius

Ilgai Laukti Šokiai Draugai ir Draugės!
Taip ilgai laukti Jaunimo choro šokiai įvyks šestadienį, vasario (Februari) 26 dieną, ryte, 2114 Frontenac Str.

Visus montrealiečius kviečiame dalyvauti. Bus gera muzika, įvairūs pamarginimai, kuriems jau senai rengiasi choristės ir parengimo komisija.

Tai tikrai bus įdomiausi šokiai šiam sezonui. Dar, rodos, Jaunimo choras jūsų neapvyli,—neapvils ir šį kartą.

Pradžią 8 val. vakare.
Laukiame,
Rengėjai

Visų Dėmesiai
ALDLD 137 kuopos moterų skyrius ruošia labai gražų ir įdomų koncertą. Bus perstatoma dvi juokingos komedijos:

1. "Netrukdyk Galvoti," vieno veiksmo ir
2. "Aukso Veršis," irgi vieno veiksmo komedija.

Parengimas įvyks sekmadienį, vasario mėn. 27 d., 6 val. vak., posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix Str.
Kurie atsilankysite, laimėsite, okurie nebūsit, gailėsitės. Įžanga laisva.
Kviečiame visus.
Parengimų Komisija

Sokiai
Šeštadienį, vasario (Feb) 26 d., ALDLD 137 kuopa ruošia linksmus šokius posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix Str.

Visus Point St. Charles ir apylinkės lietuvių širdingai kviečiame atsilankyti. Bus gera muzika.
Pradžią 8 val. vak.
Įžanga laisva.
Rengėjai

Maskaradų Šokiai
M. L. Sūnių ir Dukterų Pašalpinė Draugija kartu su D. L. K. Vytauto N. Kluibo ruošia maskaradų šokius užgavėnių antradienį, kovo (March) 1 d., Vytauto Kluibo salėje, 2161 St. Catherine Str. E.

Šiuose šokuose įdomiausia apsiengusieji gaus dovanas. Rengėjai ruošiasi ir šiaip pajavirinti programą. Muzikantai savo uždavini atliks puikiai. Todėl kviečiame visų montrealo lietuvių organizacijų narius ir visus lietuvius bendrai dalyvauti šiame priešgavėniame parengime.

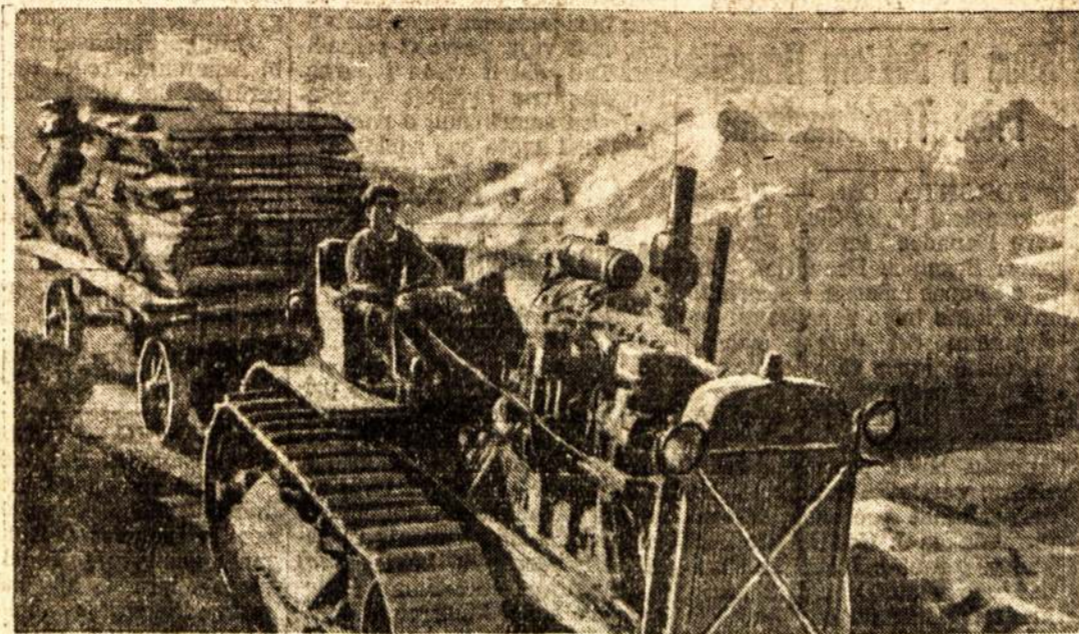
Alum, vynu ir kitokiais gėrimais bei užkandžiais geriausia proga pasivaistinti su savo draugais bei pažįstamais.
Įžanga 30 centų (su dražužių padėjimu).
Pradžią 8 val. vak.
Rengėjai

Susirinkimas
M. L. Sūnių ir Dukterų Pašalpinė Draugija šaukia visų Montrealo lietuvių pašalpinę draugijų narių bendrą susirinkimą diskusavimui Montrealo lietuvių pašalpinę draugijų susivienijimo klausimo sekmadienį, vasario (February) 27 d., 4 val. popiet. Vytauto Kluibo salėje, 2161 St. Catherine Str. E.

Visus M. L. S. ir D. P. D., Sv. Kazimiero-Jono R. K. Pašalpinės Draugijos, D. L. K. Vytauto N. Kluibo Pašalpinės Draugijos ir Sv. Onos-Elzbiotos Pašalpinės Draugijos narius kviečiame dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę pašalpinę draugijų susivienijimo klausimu. Didžiosios pašalpinės draugijos turės savo oficialius atstovus-kalbėtojus.
MLSDPD Vienybės Komis.

Muzikantų Domei
MONTREAL.—MLSDPD narių susirinkime buvo išrinkta komisija organizavimui miršaus orkestro. Komisija veikia gerai ir turi išdirbus planus, kaip orkestrą suorganizuoti ir veikti. Todel šiuo kreipusis į visus montrealiečius, kad kurie jei nors kiek mokate ant kokio nors instrumento ir norite daugiau prisilavinti, tai atkite į organizuojamo orkestro susirinkimus, kurie įvyksta kiekvieną trečiadienį 8 val. vak., pas drg. Pr. Suplevičių, 01249 Charlevoix Str. (Priešais lietuvių salę šiaučinėje). O tenai aptarsime visus orkestro reikalus.

Pr. Šupl.
Komiteto Narys

Netekom Darbščios Draugės

MONTREAL.—Neseniai Montrealiečiai liūdėjom, bet kartu ir didžiavomės išleisdami į Torontą vieną iš mūsų draugų Z. Janauską.

O dabar vėl—penktadienį, vasario 18 d., C.N.R. kompanijos geležinis žaltys išvežė iš Montrealo drg. Br. Janauskienę. Gallisi montrealiečiai darbščios draugės, bet Jaunimo choras gal labiausia. Draugės išvykimu netekom dvejų žmonių vienam asmeny. Būtent gero alto ir režisoriaus.

Istojusi į chorą beveik nuo jo kūrimosi pradžios dirbo jame su didele energija. Jos režisuoja-amos operetės patrukdavo žiūrovų dėmesį, o nuo choristų didesnę pasitikėjimą ir autoritetą.

Pavyzdžiū draugams torontiečiams. Bet labai ir nenusimėnam. Ilgai prisiminsim drg. Bronės žodžius, pasakytus per paskutinę choro pamoką: "Dirkit visai bendrai, ir lai choras progresuoja dar labiau, negu dabar."

Mes pasiliekantieji dirbsim dar labiau, kad užpildžius paliktą spragą, o drg. Br. Janauskienę choro varde linkiu laimingo gyvenimo naujoji vietai, ne užmirštant ir to, kas jums buvo Montrealie siekiu, t.y. meno.
Julius K.

Ispanijos Našlaičiams Aukos

MONTREAL.—Montrealo centralinis komitetas gelbėjimui Ispanijos demokratijos krepšėi į visus lokalinis komitetus del sukėlimo Ispanijos našlaičiams paramos, kuri jiems yra labai reikalinga. Lietuvių Komitetas už Taiką ir Demokratiją savo posėdyje nutarė atsikreipti į visus lietuvių organizacijas ir kaip galima daugiau sukelti tiems vargstantiems vaikučiams paramos.

Aukavo sekančios organizacijos: Montrealo Lietuvių Sūnių ir Dukterų Pašalpinė Draugija iš savo lėšų fondo \$10.00 ir susirinkime narių tarpe surinkta \$3.20. Sv. Kazimiero-Jono Pašalpinės Draugijos nariai suaukoko \$4.12. Viso \$17.32.

Ispanijos našlaičių vardu visiems aukavusiems tariu širdingai acūi.
Be to, posančaliečiai yra pasisakę sukelti \$25.00 ir tuo sumušti visas organizacijas. Iš rytiečių-frontenekičių kol kas dar nieko nesigirdi, bet manau, kad ir jie neatsilikis.

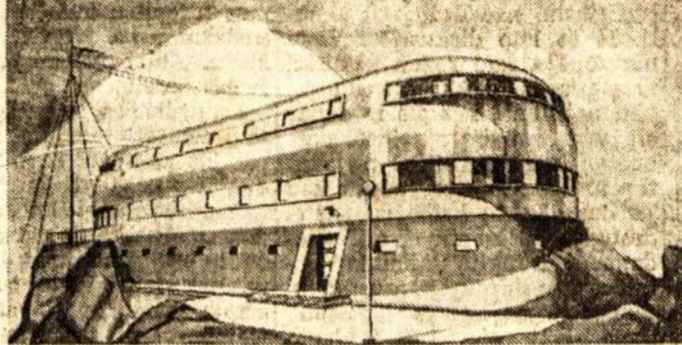
V. S.
Komiteto Sekretorius

Draugai Šerpyčiai Išvyko Poilsiai

MONTREAL.—Šiomis dienomis montrealiečiams gerai žinomi draugai Šerpyčiai išvyko į Floridą poilsiai. Kiek ilgai jie ten mano pabuvoti, neteko patirti. Bet manoma, kad negrįš kol ši šalta žiema praeis.

Draugai Šerpyčiai yra seni montrealiečiai ir per savo darbštumą jiems yra pavykę šiek tiek apsirūpinti savo ateitim ir todėl gyvena gražiai, pasiturinčiai. Jie abu yra progresyviūs žmonės ir stambūs darbininkų judėjimo rėmėjai. Už ką visų yra gerbiami ir mylimi žmonės.

Drg. Šerpitis savo laiku buvo gan žymus ir geras progresyvių organizacijų budavotojas, ypatingai gerai yra pasidarbavęs Montrealo Lietuvių Sūnių ir Dukterų Pašalpinę Draugijoje, jos susitvėrimo pirmomis dienomis. Bet ne tik anksčiau, ir dabar drg. Šerpitis prisideda kiek savo darbais ir parama kiek vi-

Montrealo Miesto Biudžetas

MONTREAL.—Vasario 16 d. Montrealo didžiapiai paskelbė miesto apyvartos biudžetą. 1938 ir 1939 m. nustatytas biudžetas \$49,710,813. Palyginus su perėjtu metų biudžetu, tai šiais metais padidėjo apie \$1,000,000.

Stambiosios atskiros miesto išlaidos, tai išmokėjimas už skolas procentų (palukų) bankieriams sumoje \$12,959,177. Miestas turi apie \$280,000,000 skolų ir kasmet jos didėja. O stambūs pramonikai, prekybininkai, bei įvairios apdraudos kompanijos kraujasi milijonus dolerių pelnų, bet miesto ponai nei neužsimena apie jų pelnų aptaksavimą, gi šmulkūs prekybininkai, amatininkai ir darbininkai algos aptaksuojamos.

Kultūriniam miesto reikalams, mokykloms, skaitykloms, parkų iruošimui išlaidų neturi. Net buvo uždare jaunuoliams pasicūžinėjimo vietas, nes miestui tas duodavę po keletą dolerių išlaidų. Kodėl gi stambius pelnagrobius neaptaksuoti, o bankieriams pasakyti, kad procentų negalima mokėti, nes reikalinga bedarbius šelpti, jie badauja? Gi bankieriai-milijonieriai badu nenumirs.

L. B. Korespond.

Badaujanti Jaunuoliai Prašėsi į Kalėjimą

MONTREAL.—Vasario 16 d. prieš Montrealo teismo teisėją Leblanc pastatyti du areštuoti už elgetavimą jaunuoliai L. Fortin ir R. Lemieux, abu po 20 m. amžiaus. Užklausti ar prisipažįsta kaltais, prisipažino. Teisėjas nusmerkė, bet bausmę suspendavo. Tuomet jaunuoliai abu vienu balsu sužuko: "Bet mes nenorime bausmės suspendavimo." Teisėjas nustebe paklausė kodėl taip. Jaunuolis Fortin pareiškė: "Mes abudu alkani, mes neturime namų ir negalime rasti darbo. Kalėjime mes gausime maistą ir pastogę."

"Jeigu aš jus pasiūsiu į kalėjimą, tai jūsų blogi rekordai gali pakentki ateities progoms," pareiškė teisėjas.

"Bet vistiek geriau, negu badauti ir mirti nuo šalčio," atšovė jaunuolis Fortin.

"Aš žiūrėsiu, ką galima daryti su tais jaunuoliais," pareiškė teisėjas ir bylą užbaigė, o jaunuolius pervedė global kalėjimo sienų ir "rūpinimuisi" katalikų jaunuolių globos draugijai.

L. B. Korespondentas

KASYKLOSE UZMUSTA DU DARBININKAI

SUDBURY, Ont.—100 mylių atstume nuo Sudburio esančiose Ronda aukso kasyklose užmusta du darbininkai, kada įvyko nelaiiku užtaisytas sprogimas. Tona akmenų ir žemių juos užkasė 550 pėdų gilumoje.

Nelaiiku įvykusio sprogimo priežastis neišaiškinta.

Pasiūgusi

JAPONAI PARDUODA M NARKOTIKUS FINAN-SUOJA KARĄ

PORTLAND, Ore.—Jungtinių Valstijų ekspertas Tolimųjų Rytų reikalams U. Close davė viešą pareiškimą, kad Japonija savo "dieviškos taikos misijai" Kinijoje išlaidoms padengti daugiausia pinigų gauna iš parduojamų narkotikų Jungtinėse Valstijose.

Jis tvirtina, kad Japonai supirkimui karui žalių medžiagų Jungt. Valstijose, daugiausia pinigų gavo iš narkotikų, kurių 90 nuosimčių jos pagamintų bardoada Amerikoje. Jis taipgi tvirtina, kad Japonija gamina narkotikų 1,000 kartų daugiau, negu jai leista tarptautiniu susitarimu.

MASKVA.—Čia jau suvažiuoja iš Sovietų Sąjungos akrikultūros ekspertai prisiruošimui prie visos Sovietų Sąjungos žemės ūkio parodos, kuri prasidės pavasarį. Jų bus išstatyta tūkstančiai įvairiausių ir charakteringiausių augmenų, bei gyvulių.

Iš visų Sovietų Sąjungos kraštų balandžio mėnesį bus pradėta suvežti augmenys ir kiti daiktai bei gyvuliai, vaizduojanti krašto ūkio atsiekimus ir turta: arbatos kelmai iš Georgijos, medvilnė iš Vidurinės Azijos, vynuogės iš Krimo ir kita.

PO SAULETU DANGUM (Atkelta iš 3 puslap.)

sigando, pasileido bėgti palikdamas likimui mūsų tą vienintelį gyvulį, ant kurio buvo sukrauta mūsų visa skumurni šovinių atsarga.

Ką daryti? Kaip asilas, taip ir šoviniai buvo mums būtinai reikalingi. Prisieję man varyti tą užsispyrusį gyvulį pusantro kilometro iki sekančios pozicijos, po liutum fašistinių kulų.

Sako, kad kvailam visuomet sekas: Ir dviems asilams gana gerai sekė,—nei vienas iš jų nebuvo nei užmuštas, nei sužeistas.

Priešas gi užėmė mūsų kalną, įsistatė kulkosvaizdžius pastatydamas mūsų gvybybes į gana rimtą pavojų. Dar į didesnę pavojų mes pakliuvom, kada priešas mums iš paskos paleido savo kavaleriją. Atsitraukiantis su manim finas susigriebė už kojos ir suriko:

—Perkela—aš sužeistas! Kaip paskiau pasirodė, kulka perėjo per koją aukščiau kelio. Prabėgus keletai minučių krito francūzas, sužeistas į vidurius. Pirmiau negu mes suspėjome duoti jam pirmą pagelbą, jis pasigriebė revolverį ir paleido kulka į burną. Mus apėmė panika...

Staiga kitoj pusėj kalno pradėjo veikti kulkosvaizdis. Musiškis. Jis padarė didelę paniką tarpe 20 raitelių, kurie mes persekiojo. Ot bravo vyras! Kaip gerai skina! Kulkos pylėsi į būrį arklių ir žmonių, pasigirdo kurtis puolimai ant žemės sunkių kūnų.

Tiktai 8 raiteliams pasisekė pasprukti atgal. O mes džiaugėmės, kad likom gyvi ir gerai atlikom savo užduotį.

V Sargyboje

Mūsų eilė,—žadino mane draugas R. iš Revolio.

Visa stovykla miegojo, reikalinga užimti kitų draugų vietą sargyboje ir apsaugoti stovyklos polsį, kuris karaviams yra taip reikalingas.

Puiki ispaniška naktis. Dangus švarus. Aiškiai žiba žvaigždės. Mažas vėjelis judina tamsius alyvų lapus.

Toli kalnuose,—eina šaudymas. Tai šen, tai ten trūksta raudoni ugnies kamuoliai ir dingsta nakties prieglobstijė.

Gal būt dabar tenais kovoja tas vokiškas poetas, kuris mane taip maloniai užprašė pas save į svečius Essen mieste, arba tas gigantiško ūgio šveicaras, kuris daugiau visko įkainavo vynu ir niekuomet nepravado vilties del geresnės, šviesesnės ateities...

Dvišes su R. einam pačio vidurnakčio laiku tėmydami ir klausydamiesi Paskiau pradėjom kalbėtis apie Estiją. Kaip gaila, kad į tenais negalima parašyti apipasaikojant apie tai, kaip čionais žmonės kovoja už geresnę ateitį, už žmonių teises, už teises būti pilnais nariais visuomenės ir tvarkytojais savo likimo...

Staigiai... Kas tai? Baigdamas eiti apie migėgančią stovyklą pastebėjom tāsias figūras. Nejaugi priešas prislinko nepastebėtas? Pirštas greitai užšoko ant šautuvo šniuku, pamažu artinamės. Teisybė—tamsios fi-

PIPIRNIČIA

Jurgio Pipiro Dumojimai Apie Pereito Sekmadienio "Revolucija"

Po pereito sekmadienio parengimo nekurię torontiečiai nekaip jautėsi, o ypatingai nekurius "socialistinės minties ponitūs." Sako, kad kai kurios labai gailėjosi paliktų kaulių, varlių ir rupūžių. Nekurius eję net pas advokatą teirautis, ar negalima jų atsiiinti. Turbūt kilo pavydas, kad Jurgiui Pipirui bus skanios mėsytes per visą žiemą. Tačiau turėjau ir aš daug galvosukio. Matote, man rūpėjo surasti priežastį, kodėl ta "revolucija" įvyko.

Apie revolucijas daug prirašyta visokiose knygoose ir laikraščiuose, todėl aš ir teiravaus po visokias knygas, laikraščius ir brošiūras. Ir turu pripažinti, kad geriausia teorija radau Naujienų editoriale. Štai ką sako Naujienų editorialis apie revolucijos priežastis:

"Dalyką išaiškina šitokia vieno rašytojo teorija (Henry A. Klein, New Leader, Sausio 29 d.): jįsai lygina revolucija su 'sprogimu.' Sprogimas, anot jų, įvyksta tuomet, kai labai susikoncentruoja turtas."

Matote, labai paprasta teorija. Išėina, kad ir Toronto lietuvių parengime "sprogimas" įvyko tik todėl, kad tenai buvo susikoncentravę kokio nors turto. Svarbu dabar mums tik surasti, kokio formoj tas turtas buvo, kokį pavidalą jis turėjo. Eisime prie nagrinėjimo.

Daleiskime, kad visi buvo atsinešę po keletą tūkstančių dolerių. Reiškia, salė buvo prikimšta dolerių. Bet tokia terorija netinka, nes visi žinome, kad nei vienas tų dolerių neturėjo. Kiek man atrodo, tai ar nebus tuo turtu tos kiauless, rupūžės ir varlės, kurias taip pigiai mėtė nekurius draugės. Juk varlės, rupūžės ir kiauless yra gyvuliai. Pavyzdžiui, kaip varles, tai ponai labai brangina. Sako, kad jos skanios valgti.

Taigi, kaip matote, del tos revolucijos kaltas tas aristokratiškas valgis, be kurio aristokratiškos "kilmės" žmonės negali praleisti nei mažiausio pokylio, šventės. Jei Lietuvos nepriklausomybės šventė būtų buvus minima be aristokratiškos "kilmės" žmonių, salė nebūtų susikoncentravę tiek daug turto ir tokiu būdu nebūtų buvę to sproginio.

Su aukšta pagarba,
Jurgis Pipiras

gūros, bet kodėl jos nejudą? Dar keletas žingsnių ir mes jau visai arti, tiktai keletas pėdų nuo tų nejudančių figūrų. Baks-tellm durtuvais—kamuoiliai spigliuotyviu, sudėti vienas ant kito...

Iš gilumos tamsios nakties iki mūsų ausų dasigauna atbalsiai liaudies dainos. Joje girdisi neribota skurdi širdgėla, pilna viduramžių feodalinės kartybės. Kaimuose, užfrontyje siunčiami kareiviai į priešakines mūšio linijas. Garbingi frontininkai, kurie nuvažiavo ūkio darbam karba gydytis, skuba atgal į frontą.

Vakar ir mes dalyvavom iškilmėj, kuri buvo specialiai suruosta į frontą išvažiuojantiems kariams.

60 metų amžiaus senelis, kuris buvo atvažiavęs ūkio darbam ir sutvarkyti savo naminius reikalus, išnaujo užšvilko kariška miline ir šoka baljuje su tokiu nepaprastu lengvumu, kad rodos jam ne 60 metų, o 16.

Ispanai—labai gyvi žmonės. Jie gali dainuoti, šokti arba gincytis ištisia naktį. Tai ženklas gyvenimo energijos, ženklas laisvės mylėjimo... Keletas dienų tam atgal, virš lauko, ant kurio dirbo žmonės, praskrido Musolinio orlaiviai, kurie numetė keletą bombų ant dirbančių civilių žmonių... Ar gali būti pas valstietį nors mažiausia abejojimo, kurios pusės laikytis? Patys fašistai rūpinas tuom, kad valstiečiai jų neapkeštų.

Na, ir neapkenčia jie jų. Šioje neapykantoje suskoncentruota visos kalėjimų kancijos, badas, šaltis ir nežmoniški kentėjimai. Gyvuok liaudie—broliai—sunkaus darbo darbininkai gyvi! Jūsų pačiai—mūsų pačiai. Sudaudzysim mes juos čionais—imsimės už kitų kraštų. Jeigu likimas lems, kad aš mirėčiau pakirstas fašistinės kulkos,—tai kas,—rasis kiti, kurie užims mano vietą. Pasaulis juk ne be gerų širdingų žmonių. Ir taip į kovą prieš fašizmą!

PRANEŠIMAI

Toronto, Ont.

Svarbus Parengimas

Ateinantį sekmadienį, tai yra vasario 27, vakare įvyks labai svarbus parengimas lietuvių salėj, 6 Denison Ave.

Pirmiausia todėl, kad tame parengime bus paminėtos metinės Tarptautinės Brigados Ispanijoj sukaktuvės, tai yra metinės sukaktuvės, kaip Kanados ir kitų šalių savanoriai kovoją, kad demokratija pasaulyje nežūtų.

Kita, tai kad bus graži programa. Bus suvaidintos dvi komedijos: vieno veiksmo komedija "Kaip Aniolas Sargas Virto Velmui", paimta iš Kanados lietuvių tautininkų gyvenimo, ir vieno veiksmo komedija "Salaputris".

Visi torontiečiai ir torontietės kviečiami ateiti ir kartu pagerbti tuos didvyrius, kurie aukoją savo jėgas ir gyvybes už demokratijos reikalus.

Pradžią 8 valandą punktučiai. Laisva įžanga. Prie durų surinktos aukos bus paskirtos salės fondan.

ALDLD Šviet. Komisija

Menininkų Susirinkimas Kovo 6 Šiuom iš anksto pranešam, kad masinis lietuvių menininkų susirinkimas įvyks kovo 6 dieną (sekmadienį), 12 valandą diena, 6 Denison Ave.

Visi menininkai prašomi rengtis tam susirinkimui, kad padarius jį pasekingu ne tik skaičiumi, bet ir diskusijomis, kaip pakelti meninį veikimą.

Be to, šiame susirinkime turėsime draugę Janauskienę, kuri atvyko iš Montrealo. Ji per duos torontiečiams sveikinimus nuo montrealiečių menininkų.

ALDLD Šviet. Komisija

"Tea Party" su Sokiais

Toronto Lietuvių Bendras Moterų Komitetas vasario 25 d., penktadienį, 6 Denison, ruošia nepaprastą iškilmes, kuriose visus atsilankiusius pavaišins geriausios rūšies arbata su skaniais užkandžiais, o prie to dar bus gera muzika, prie kurios galima bus linksmai pasišokti.

Kviečiame Toronto ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti.

Pradžią 8 val. vakare.

Rengėjos

Geros Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. Perspektyvos

TORONTO.—Kiek mes lietuviams esame darbininku laiku suinteresuoti savo draugijų gyvavimu, ypač pašalpių, galima suprasti iš 20 d. vasario atsiųstusio Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos susirinkimo, per kurį aiškiai reišėsi visų narių noras dirbti kiek pajėgiam naudingą draugijai darbą ir apsisaugoti nuo numatomų žalą nesąjūdių jai žygių.

Pirmas žygis, kurį draugijos nariai padarė jos labai, yra

Tel.: HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinų Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują. Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS

Lietuvius Advokatas. Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiačius ir kt. 20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE. Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamą vietą: 451 Edward Charles.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas Medicinos Mokslą Baigęs Paryžiaus ir Strasburgo Universitetuose, Francijoj

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 val. p.p., 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

CRescent 4334

DR. DORA GORDON

DANTISTE Kalba lietuviškai 5136 Park Ave., Montreal, Que. VALANDOS: 10-12 val. ryto, 2-6 v. po piet 7-9 val. vak. Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

LA 4325 Gyv. HA 7855

S. DERGEL

Vyriskių Draubių Siuvėjas Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane 4355 St. Lawrence, Str. Montreal

suomenė pasidžiaugti.

Draugijos Narys

Sūnų ir Dukterų Draugija Prieš Triukšmadarius

TORONTO, Ont. — Praeitą sekmadienį įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos mėnesinis susirinkimas, kuris buvo nepaprastu susirinkimu dėl dviejų svarbių klausimų, kurie tame susirinkime buvo iškilę.

Pirmu klausimu buvo A. Frenzelio atgal į draugiją priėmimas. Kada protokoliu raštininkas perskaitė protokolą, bediskusiojant protokolą kuopos pirmininkas J. Kevėža pareiškė, kad yra gautas raštiškas skundas nuo vieno draugijos nario, kuriame nurodoma, kad A. Frenzelis stoja į draugiją tik su tuo tikslu, kad draugijai kenktų. Iš to kilo diskusijos. Vieni nurodinėjo, kad reikia užmiršti visą praeitį, o kiti nurodinėjo, kad negalima, nes jis ir dabar stoja į draugiją su tikslu darbuotis, kad SDKLSPD prijungti prie SLA. Buvo nurodyta, kad jis daug kartų kalbėjęs, jog ši draugija neišlaikysianti. Stodamas į draugiją vajininkui pareiškęs, jog draugija jau mirus, jis į ją stoja, kad ją "išgelbėti" prijungiant prie SLA. Kadangi konstitucija sako, jog ketvirtai daliai pasipriešinus išėjęs narys negali būti priimamas, buvo leista ant balsavimo. Prieš pasisakė virš 60 susirinkime dalyvavusių. Už priėmimą—virš 20. Taip A. Frenzelis liko nepriimtas atgal į tą draugiją, iš kurios keli metai atgal išmaršavo šaukdamas visus išeiti, kurie nenorį sektį paskui "Maskvą".

Vajininkai pridavė nemažai naujų narių. Draugas M. Guoba net devynius, o Polertas su Kirvela keturius, Alksnis vieną. Draugijos atstovas Toronto Lietuvių Komitete V. Marcinkevičius atsilaukė susirinkimo, ar jis turi teisę atstovauti visus draugijos narius, ar tik dalį, nes nekuri kaltiną jį, kad jis neturėjęs teisės pasirašyti po TLK LDA penkių narių pareiškimu visų narių vardu. Susirinkimas pareiškė, kad atstovas išrinktas atstovauti visą draugiją, o ne dalį narių. Taipgi užgyrė jo pasielgimą. Draugas Ramanauskas, užgirdamas atstovo pasielgimą, dar pažymėjo, jog kaltinimas komunistams, kad jie baubė Uzemeckienei, yra neteisingas, nes baubė daugiausia Tamošiūno simpatikai.

Dalyvavę

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos vėjus laikas jau gerokai įpusėjo, bet užsidėta kvota gauti 150 naujų narių toli gražu neįpusėta. Atrodo, kad kvota vargiai bus išpildyta, jei vėjus eis taip ir toliau. Kuopų valdybos turėtų sukurti, nors jį pabaigą vėjus paakstinoti vajininkus, kad geriau darbuotųsi. Praticis parodė, kad didžiama asmenų nestoja į draugiją tik todėl, kad nepatinkamai vajininkai kalbindavo. Toki atsitikimai yra visose kolonijose. O kad tokius atsitikimus apeiti, kuopų valdybos bendrai su vajininkais-organizatoriais turi išdirbti atitinkamus planus ir juos vykdyti gyvenimui taip, kad įtraukti kuodaugiausia naujų narių į šią savišalpos organizaciją.

Cia paduodame kiek kuri kuopa yra gavusi naujų narių:

Table with 2 columns: Kuopa, Naujų Narių. Rows: 1-ma, 29; 3-čia, 4; 4-ta, 4; 6-ta, 11; 7-ta, 7; 8-ta, 5

Viso yra gauta 60 naujų narių. Nors dar iš nekurių kuopų neturime teisingų žinių, bet pilnai tikimasi, kad su šia diena skaičius narių yra daug didesnis.

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos Vėjus Reikalas

Mano manymu, kanadietės turėtų tų suvažiavimą paimti domėn ir rimtai jį apdiskusuoti. Aš tikiu, kad mes galėtume pasiūlyti po atstovų nuo šių dviejų lietuvių kolonijų: Montrealo ir Toronto. Šiose dviejose kolonijose yra nemažas lietuvių moterų skaičius, bet organizacinis veikimas nėra toks didelis. Gal to suvažiavimo pamokos padėtų mums moterų veikimą išvystyti daug geriau. Salygos organizaciniam darbu yra geros. Moterims su dideliu įtempimu seka įvykius Europoj, Azijoj ir čia, Kanadoj, kur fašizmo pavojus nuolatos auga. Pasiaugoti šią šalį nuo tokių baisių skerdynių kokiais surengė Europoj fašistai, kiekvienai moteriai yra svarbiu klausimu.

Suvažiavimas, manau, galės surasti būdus, kaip moterų troškimus paversti veikimu. I suvažiavimą juk suvažiavus draugės iš visokių patyrimus, iš kurių bus galima labai daug pasimokinti. Prie to, kanadietės galės užmegsti daug artimesnius ryšius su amerikietėmis.

Tai, nežūrint tų sunkumų, kurie tektų nugalėti, aš stoviu už pasiūlymą atstovų iš didesnių kolonijų, taipgi raginu kitas drauges atsiliepti šiuo taip svarbiu reikalu.

Vėjus tėsiai iki 15 dienų kovo mėn. Laikas jau nebeilgas, turėtų būti dedamos visos pastangos, kad vėjus praversti sekmingai. Tad visi ir visos į darbą. Per šias tris savaites griežkime visu smarkumu, o pamatysime, kad kvota bus išpildyta. K. Narusevičius C. K. Sekretorius

Atgyja Lietuvių Kalba Tarpe Toronto Jaunimo

TORONTO, Ont. — Buvo prisibijoma ir dabar dar bijoma, kad lietuvių jaunimas visiškai atsisiks nuo lietuvių kalbos ir kultūros. Ir tas tikrai būtų atsitikę, jei nekuri jaunuoliai ir jaunuolės nebūtų numatę tų nemalonių pasekmių, kokias būtų jaunimui atsirubežiavus nuo lietuvių kalbos ir kultūros. Tai tiesioginė tėvų kaltė, kad iki šiol mes negalime kalbėti gerai lietuviškai arba įvertinti lietuvių kultūrą. Šiai minčiai paremti yra priežasčių.

Daugelis iš jūsų sutiks, kad taip neturėtų būti. Bet kaip dažnai jūs paprašėte savo sūnus ar dukteris pasakyti jums, kas yra parašyta angliškose laikraščiuose, arba ką jie daro visą dieną, ir paaiškinti jums tą, ko jūs nesuprantate? Vietoj to, kad pasikalbėtumė su tėvais duotų malonumą, jis virto sunkiu darbu.

Bet grupė jaunų lietuvių pasakutiniu laiku nutarė tį nemalonių šalinti. Jie nutarė įsteigti klubą, kurio tikslas būtų lavintis lietuvių kalbos ir kelti lietuvių kultūros obalsį tarpe jaunimo. Grupė turėjo steigiamąjį susirinkimą, kuris parodė didelį susinteresavimą ir pasisekimą. Taipgi išrinktoji valdyba turėjo vieną susirinkimą, kuriame svarstant klubo reikalus buvo kalbama lietuviškai.

Kad šio klubo pasisekimas būtų užtikrintas, mes prašome visų lietuvių padėti šioms jaunoms lietuvioms, kuomet joms kokia pagalba bus reikalinga, pavyzdžiui, prie lošimų, šokių ir kitur. O mes, kaip lietuvių kalbos ir kultūros mlytojai stengsimės atlikti savo pareigas.

Komitetas

Kenoros apylinkės miškų darbininkai sukėlė \$30.00. Pikle Crow \$25.00. Pinta, Sask., apylinkėje sukelta \$18.00, St. Antonio—\$9.00 ir Beardmore, Ont.—\$4.00.

Virš išvardytose kolonijose bendrai sukelta \$338.00. Gi Fort William ir dar kai kuriose neišvardytose vietose sukelta apie \$90.00.

Pažymėtos skaitlinės parodo, kad Liaudies Balso vėjus trečiame rajone praverstas gana pasėkmingai. Ir tik delto, kad draugai bei draugės energingai darbuos ir aukoją mūsų laikraščiumi, trečias rajonas pajėgė laimėti lenktynes ir laimėti pirmą dovaną.

Visoms draugijos, rėmėjams ir udaminkams, trečio rajono komiteto vardu tariu širdingiausiai aciu.

Torontą pas savo vyrą draugė Janauskienė, ir mano čia apsigyventi ir tapti torontiete. Draugė Janauskienė yra gabi mieninkė, todėl torontietėi turėsime dar vieną meno veikėją.

Mes, torontietės, susilaukė draugės Janauskienės džiaugiamės, o draugei Janauskieni linikėme jaustis kaip namie. A. Ylienė

Trumpa Liaudies Balso Vėjus Darbų Apžvalga

WINNIPEG. — Tikiu, kad visiems Liaudies Balso skaitytojams bei rėmėjams yra idomu žinoti kokiose kolonijose kiek sukelta Liaudies Balso auką ir gauta skaitytojų. Todėl čia paduoda apytikrią apyskaitą kiek kurioje kolonijoje sukelta, įskaitant ir tą sumą, kuri buvo sukelta pardavinėjant rajoninio parengimo tikietus.

Sakau apytikrią, todėl, nes kai kurių kolonijų sukeltos aukos buvo siunčiamos tiesiog Liaudies Balso administracijai, todėl rajono komitetui nėra įmanoma vieno cento tikslumu apskaituoti.

Iš cilės paimsime Winnipega su St. Boniface. Čia, dėka SDKLSPD 7-tos kuop. ir ALDLD 217 kuopos draugiškai kooperacijai, per parengimus ir aukomis sukelta viso \$152.00 auką ir gauta 11 naujų skaitytojų. Didelė padėka ir kreditas tenka moterims, kurios per vieną parengimą sukėlė į tą sumą \$19.00.

Antra kolonija, tai Red Lake su McKenzie Island, kur draugai sukėlė \$100.00 auką ir gavo 6 naujus skaitytojus. Atsimenant šios kolonijos draugų kiekį, aiškiai matosi, kad jie duosniai aukavo, už ką jiems priklausė didžiausias kreditas.

Kenoros apylinkės miškų darbininkai sukėlė \$30.00. Pikle Crow \$25.00. Pinta, Sask., apylinkėje sukelta \$18.00, St. Antonio—\$9.00 ir Beardmore, Ont.—\$4.00.

Virš išvardytose kolonijose bendrai sukelta \$338.00. Gi Fort William ir dar kai kuriose neišvardytose vietose sukelta apie \$90.00.

Pažymėtos skaitlinės parodo, kad Liaudies Balso vėjus trečiame rajone praverstas gana pasėkmingai. Ir tik delto, kad draugai bei draugės energingai darbuos ir aukoją mūsų laikraščiumi, trečias rajonas pajėgė laimėti lenktynes ir laimėti pirmą dovaną.

Visoms draugijos, rėmėjams ir udaminkams, trečio rajono komiteto vardu tariu širdingiausiai aciu.

Užmirštieji Vergijos Kempėse

EVANSBURG, Alta.—Čia dar tebeveikia vergijos kempė, kurioje yra 120 žmonių. Seni ir jauni, neturėdami kur pasidėti, čia suėję stumia dieną iš dienos bevilčiai žiūrėdami į ateitį. Didžiąją dalį sudaro ligoniai, bet jais visai nesirūpina ir jau bus aštuoni mėnesiai, kai daktaras buvo atsilankęs.

I darba nevaro, bet sveikesnieji iš nuobodumo eina ir dirba: taiso kelius, kerta medžius, skaldo malkas ir t.t. Už tai jokio atlyginimo negauna. Jei kam nepatinka, tas nevaržomai gali išeiti. Perditinis pavedėjas parodo kelią, o tu ir eik sau švilpdamas kur nori gurgenti pilvu ir kišeniui kiuriu ligi kelių. Laisvė. Bet nėra kur eiti, todėl kempė visados pilna. Duoda du kartų į dieną valgyti ir po pakelį muilo ir tabako į sąvaite. Diaugiaus nieko. Žmonės vaikšto nusiminusiais veidais ir nežino ko laukti. Jais nieks nesirūpina. Tai nustumti tuoj nuo gyvenimo žmonės ir atiduoti į skurdą rėmė iš valdančiųjų klases.

Niekas jais nesirūpina ir niekas jų neužtars, tik darbininkų klases kova gali juos išgelbėti.

A. Ladinas

AUKOS

Per drg. A. Skrupskį, Montreal, Que., aukavo sekamai: Po \$2.00 V. Klusis ir A. Kačergis; po \$1.00 J. Povilonis, A. Stragis, G. Paškevič, Stasys, J. Pašauskas ir A. Markevič; po \$0.50 W. Wodchyc, J. Paskevic, J. Sveticikas ir K. Bindokas; po \$0.25 C. L. Gorlas, J. Cupryk, A. Bodeyc, L. Zewrunovich, M. Paskė, B. Dabas, J. Smitas, J. Melnik, D. Klusas, S. Klusas, V. Michosky ir M. Barzdenė. V.

so \$15.00. Per drg. T. Astrauskienę, Montreal, Que., gauta auką \$1.05. Per drg. J. Jamas, Brooks, Alta., gauta auką \$2.25. Per drg. C. Matulį, Montreal, Que., gauta auką viso \$5.20.

Per drg. J. Brazauską, Montreal, Que., drg. L. Vileita aukavo 50 c. Per drg. A. Bubnelį, Montreal, Que., drg. A. Bubelis aukavo \$1.00.

Per drg. P. Matulaitę, Montreal, Que., drg. G. Zasiną aukavo \$2.15, S. Sasnauskienė \$2.00, P. Karalius \$1.00. Viso \$5.15.

Per drg. M. Barzdenienę, Montreal, Que., gauta auką viso \$5.90. Per drg. P. Mažylį, Montreal, Que., gauta 60 centų.

Per drg. E. Skardžiuvienę, Montreal, Que., gauta \$2.81. Drg. Z. Janauskas, Montreal, Que., nuo savę paaukavo \$1.00. Per drg. K. Kilikevičių, Montreal, Que., drg. J. Ewins aukavo \$2.00.

Per drg. S. Minotaitę, Montreal, Que., drg. Salčiūnas aukavo \$5.00; J. Denis 50 c. Viso \$5.50.

Per drg. U. Doveikiene, Montreal, Que., drg. K. Simanavičius aukavo \$1.00. Per drg. V. Jažimskaitę, Montreal, Que., gauta auką \$3.00. Drg. A. Makštelė, Timinskaming, Que., aukavo \$1.00.

Per drg. U. Vieškelienę, Montreal, Que., aukavo sekamai: Pr. Suplevičius 50 c., B. Minotas 35 c., V. Kiškis 30 c., G. Šilinis 27 c. Kitų aukavusių pavardės neišskaitomos. Viso \$7.05.

Per drg. B. Janauskienę, Montreal, Que., aukavo: Simpatija 50 c.; Ciomas ir A. Narusevičius po 25 c. Viso \$1.00. Per drg. O. Virbylienę, Montreal, Que., M. Silkauskienė aukavo 15 c., O. Rimavičaitė 10 c. Viso 25 c.

Per drg. Vaitiekūniene, Montreal, Que., gauta auką \$1.00. Per drg. V. Bunkienę, Montreal, Que., aukavo sekamai: Po 25 c. D. Baturus, Matusėvičius, A. Palubinskas, J. Šimanėlis, A. Graibas, I. Ambrasas ir Montrealielis; R. Hirsienė 30 c.; po 10 c. Burba, A. Labinas, Merkis, A. Adomaitis, Lukoša, Bartulis ir B. Salčiūnas. Drg. Bunkienė nuo savę aukavo 25 c. Viso \$2.70.

Per drg. J. Virbylį, Montreal, Que., po 10 c. aukavo: Poker, August, Fread ir Mery. Drg. Virbyla nuo savę aukavo 60 c. Viso \$1.00.

Draugas P. Jankaitis, Fort Frances, Ont., atsinaujindamas metams prenumeratą, laikraščio išlaikymui aukavo \$1.00.

Draugas J. Kubilius, Kichner, Ont., atsinaujindamas prenumeratą nuo savę aukavo 50 c. Taipgi prisintė surinkęs iš kitataučių sekamai: Po 25 c. N. Bandūra, M. Horodynski, S. Sobestain, J. Ubryk, F. Joworski, M. Hrycyk, P. Duchyk, J. Slobochuk ir P. Agaruk. Kitų pavardės neišskaitomos. Model Dairy aukavo 50 c. Viso \$5.00.

Per drg. M. Buzuniene, Winnipeg, Man., A. Jazokas \$5.00; M. Markus \$1.00; po 25 centus P. Gudžiūnas, P. Gutauskas, M. Zawačkas, Butkus, J. Strolis, J. Kuzma, B. H. ir C. Shakst; J. Kazok 20 c.; po 10 c. A. Vasiliauskas, M. Richuk ir J. S.; M. Kozak 5 c. Viso \$8.65.

Per drg. J. Shaynauską, Beardmore, Ont., aukavo sekamai: Po 25 c. A. Zvirovich ir J. Melnyk; D. Karpus 20 c.; M. Zizuk 15 c.; S. Gundulis 10 c. Drg. J. Shaynauskas nuo savę aukavo \$1.05. Viso \$2.00.

Per drg. J. Sasnauskienę, Geraldton, Ont., aukavo sekamai: J. Sasnauskas \$2.00; T. Leketa \$1.50; po 1.00 S. Povilonis, P. Jankūnas ir T. Sobas; po 50 c. A. Tanchyk, V. Bendra ir J. Sveticikas; A. Mateysio 25 c. Kitos pavardės neišskaitomos. Viso \$12.11.

Per drg. J. Sklenį, Port Arthur, Ont., aukavo sekamai: B. Marutonis \$1.00 ir J. Vasiliauskas aukavo \$1.00; L. Petruskevičius 50 c.; J. Repšys 25 c. Kitos pavardės neišskaitomos. Viso \$7.50.

Per drg. J. Bruzga, Natal, B. C., aukavo sekamai: drg. A. Bruzgienė \$1.00 ir drg. J. Bruzga nuo savę aukavo \$1.00; po 50 c. P. Kenda O. Jacob ir M. Osipov; N. Sakol 29 c., po 25 c. G. Gerol, G. Sawlow, A. Restuk, T. Trofinow, Lary Andrew, B.

Horboychuk ir J. Grineichuk. Kitos pavardės neišskaitomos. Viso \$7.15.

Per drg. Tamošiūną, Montreal, Que., aukavo sekamai: W. Uldukis 50 c.; po 25 c. B. Gaidzius, K. Varaska, D. Norkeliūnas, S. Povilaitis ir neišskaitoma pavardė; S. Margela 10 c.; Tamošiūnaitė 15 c. Viso \$2.00.

Per drg. W. Uldukį, Montreal, Que., aukavo drg. S. Tamošiūnas 50 c., Waitre 25 c. Viso 75 centus.

Per drg. Malinauskienę, Montreal, Que., E. Strollis aukavo 25 c.; po 10 c. V. Norman, L. Bernotienė ir J. Bernotas. Viso 55 c.

Per drg. J. Karans, Fort William, Ont., aukavo J. Juodzevičius 50 c.; Antila 25 c. Drg. J. Karans nuo savę aukavo \$1.00. Viso \$1.75.

Per drg. Paberajį, Empire, Ont., aukavo sekamai: Po \$1.00 G. Shainausky, J. Puodžiūnas, Stanley White ir J. Barr; S. Srychousky 30 c. Drg. S. Paberajalis nuo savę aukavo \$1.00. Viso \$5.30.

Per drg. J. Turūtą, Montreal, Que., drg. A. Misevičius aukavo 25 centus.

Draugas W. Kalvaitis, Detroit, Mich., aukavo 50 c. Per drg. R. Degutį, Ottawa, Ont., aukavo sekamai: Po 50 c. S. B., O. Marčiukaitė ir Boguslowsky; po 20 c. H. Nunkas Krizanovski, Buckinghe, M. P., B. T., J. Zalobe ir J. Wiskowsky. Viso \$3.25.

Per drg. Chas Degutį, Bourlamoque, Que., drg. Olsen Morris aukavo \$1.81; po 50 c. Mr. X. ir K. Murphy. Drg. Chas Degutis nuo savę aukavo \$2.00. Viso \$4.81.

Per drg. W. Smith, Poland, Ont., aukavo 5 po 25 c., du po 15 c., 7 po 10 c. ir vienas 5 c. Pavardės neišskaitomos. Drg. W. Smith nuo savę aukavo \$1.00. Viso \$3.30.

Per drg. S. Paknį, Winnipeg, Man., drg. K. Beniūšis aukavo \$1.00, M. Paknis 50 c., A. Dekson 25 c. Viso \$1.75.

Draugas A. Kukta, Timmins, Ont., atsinaujindamas metams prenumeratą, laikraščio išlaikymui aukavo \$3.00.

Draugas J. Viltrakis, Toronto, Ont., atsinaujindamas metams prenumeratą laikraščio išlaikymui paaukavo \$1.00.

ATTASOME KLADA

Skelbiant aukavusių pavardes įvyko nemalonus klaidos. Buvo pasakyta: per drg. E. Laurusevičienę aukavo po 25 c. drg. E. Reinertienė ir W. Sehub, o turėjo būt drg. E. Reinertienė ir W. Sehub aukavo po 50 c. Per drg. K. Brogienę, Toronto, Ont., aukavusių tarpe buvo praleista drg. O. Šimkoniene, aukavusi 50 c.

Per drg. P. Ambraveičių, Smetter, Que., aukavusių sąrašė taipgi praleista drg. P. Ambraveičius, nuo savę aukavęs 10 c. Viso buvo paskelbta gauta auką \$3.00, o turėjo būt \$3.10.

TORONTO. — Darbininkai, dirbantį prie anglių sukrovimo ir išvežiojimo, laimėjo trumpą, bet labai įtemptą streiką. Anglij kompanijos sutiko pasirašyti sutartį penkiolikai dienų, per kurį laiką susitarti ir galutinai ilgesniam laikui nustatyti darbininkams atlyginimą.

Dabar darbininkai laimėjo atlyginimo pakėlimą iki 50 centų į valandą automobilių vairuotojams, 40 ct. jų padėjėjams ir 45 ct. dirbantiems prie anglių sukrovimo. Manoma, kad tais pagrindais kompanijos sutiks pasirašyti ir ilgesniam laikui sutartį.

Advokatas ir Notaras M. W. Kellermann 371 Bay St., Toronto 2, Ontario Ofiso Telefonas: WA 5000 Rezidencijos: ME 1425 (Kalba ir vokiškai)

Ona Kutienė Moteriškų Suknelių DEZAINERė-SIUVEJA Lietuviškus moterų ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už priėmimą kainą mažesnę ir gataval pasūtas. 678 Queen St., W., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE 143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patinkamiausia šipkartų kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris

Liet. TSR Knygų Rūmų Knycų Saugykla